

GÖTAINGENJÖREN

Förbandstidning för Göta ingenjörregemente

nr 104 2024

KRIGSFÖRBANDSHELG

VSS-DAGARNA (VILSELEDNING, SIGNATURANPASSNING OCH SKENÅTGÄRDER)

VERKSAMHET VID ENHETERNA

Ingenjörssoldat ur Beredskapskompaniets minsöker under kompaniövning i september.
Foto: Josefin Sjöling

GÖTAINGENJÖREN

är en förbandstidning för Göta ingenjörregemente i Eksjö och ges ut två gånger om året.

Ansvarig utgivare

Per Åkerblom, regementschef Ing 2

Redaktion

Maddelena Lago, kommunikationschef,
maddelena.lago@mil.se
Martina Gustafsson, redaktör
martina.a.gustafsson@mil.se

Göta ingenjörregemente, Ing 2
Box 1002
575 28 Eksjö

Telefon 0381-180 00
exp-ing2@mil.se
www.forsvarsmakten.se/ing2
Facebook + Instagram;
Göta ingenjörregemente

Omslagsbild

Framsida: Vägsprängning arméns utbildningsdag 2024. Foto: Josefin Sjöling
Baksida: Fältarbetsdykare ger klartecken inför dyk i Dalälven. Foto: Martina Gustafsson

Redaktionen förbehåller sig rätten att ändra i infört material.

INNEHÅLL

FRÅN LEDNINGEN

Chefen har ordet, sida 4-5
Förbandsförvaltaren, sida 6
Regementsstaben, sida 7
Chef Swedec, sida 8-9

VERKSAMHET OCH REGEMENTETS ENHETER

Ett paradigmskifte för armén, sida 10-11
Ingenjörbataljonen och kompaniernas verksamhet, sida 12-24
Fältarbetsskolan och elevers berättelser, sida 25-27
Logistikenheten, sida 28
Garnisonsenheten - övning och träning, sida 29-33
FN-dagen, sida 33

FÄLTARBETSFOKUS OCH UTVECKLING

Våra förbands överlevnad på dagens slagfält - VSS-dagarna, sida 34-36
Försvarsbeslut 2024, Nato och dess påverkan på funktionen, sida 37
Arméns förändring ställer nya krav på fältarbetsofficerare, sida 38-39
Infrastruktur - en viktig del av tillväxten, sida 40-41
Försök med elfordon, sida 42
Eksjö övnings- och skjutfält, sida 43

INTERNATIONELL VERKSAMHET

10th Mountain division academics - insikter och lärdomar, sida 44-45
Ingenjörbataljonens sjukvårdsskola - i Försvarsmaktens framkant, sida 46

PERSONALTJÄNST

Löneförhandling pågår, sida 47
Reservofficersnytt, sida 48
Kommande mässor och event - var syns vi? sida 49
Regementsprästen har ordet, sida 50
Nätverk officer anställd kvinna - NOAK, sida 51

GARNISONENS FÖRBAND

Som ett moment taget ur Swedec EOD exercise, sida 52-53
Teknik- och vidmakthållandekontor - fältarbetsdetaljen i Eksjö, sida 54

FÖRENINGAR

Soldathemmet Grenadjären, sida 55
Ing 2 kamrat- och veteranförening, sida 56-57
Kamratföreningen Smålandsartillerister, sida 57
Kunglig norra Smålands regementes kamratförening, sida 58
Officersföreningen Eksjö garnison, sida 59

GÖTAINGENJÖRER!

Det har nu gått cirka ett halvår sedan förra numret av Götaingenjören gavs ut. Det skedde efter några års uppehåll och överlag har detta mötts av positiva reaktioner. Min avsikt är därför att utgivningen av Götaingenjören ska fortgå.

Jag står stadig i uppfattningen att förstärkta informationskanaler är betydelsefulla (och nästintill nödvändiga) under den tillväxt som Försvarsmakten befinner sig i, och inte minst med hänsyn till rådande omvärldsläge. Effekter i form av kunskapsspridning, förbandsanda och förståelse för yttre faktorer som påverkar oss är avgörande i det sammanhanget och ska inte underskattas. Jag vill med det sagt börja med att tacka skribenterna för bidragen till tidningens innehåll, och inte minst läsekretsen för ert intresse och den respons ni gett uttryck för.

NYA VÄRNPLIKTIGA

Sedan förra numret har en ny omgång värnpliktiga flyttat in i regementets logement för att genomföra sin militära grundutbildning (tillsammans med de sedan tidigare inryckta 15-månaders värnpliktiga). En stor nyhet för året är att vi tillsammans med personal ur Swedec inlett grundutbildning av en ammunitionsröjningspluton avsedd för Swedec:s framtida krigsorganisation. Dessutom märks det att vi mer än fördubblat antalet värnpliktiga sedan utbildningsåret 2022/2023 (då: drygt 150 värnpliktiga vid regementet, jämfört med drygt 320 värnpliktiga i år). Den numerären kommer med visshet att öka, både för att bemanna en växande krigsorganisation och för att ha en erforderlig numerär av sökande till grundläggande officersutbildning.

Jag ser att utbildningsinsatserna ger gott resultat. De värnpliktiga uttrycker att grundutbildningen håller en bra standard och verksamhetssäkerheten hålls i helgd. Jag är mycket nöjd med vad jag både ser och hör i detta avseende, samtidigt som jag vet att många av medarbetarna i garnisonen anstränger sig hårt för att uppnå dessa gemensamma resultat.

På samma gång som vi måste möta kraven på tillväxt, beredskap och förmågeuppbyggnad i olika förbandsstrukturer i krigsorganisationen – där 4. brigaden och 19. brigaden ligger närmast i tid att prioritera – behöver vi finna metoder för att vidmakthålla vår egen ut hållighet över tid. Även om arméns koncept för tillväxt bygger på att en brigad i fokus höjer sin förmåga per år så finns våra ingenjörförband med i bilden varje sådant brigadår. Vi måste därför analysera och värdera vår verksamhet över tid och hushålla med våra resurser över tid. Det gäller i grunden vår personal och hushållningen är viktig både ur ett internt arbetsmiljöperspektiv och för att inte suboptimera eller i värsta fall underminera stödet till externt understödda chefer de nästkommande åren.

Samtidigt som fältarméns brigader och division ska ha sitt så ska vi också kunna leverera verkan i en territoriell kontext. Det gäller både utvecklingen av garnisonen tillsammans med dess krigsorganiserade del i form av Militärbas Eksjö, behovet av en möjlig återetablering av

Överste Per Åkerblom
Chef Göta ingenjörregemente och Eksjö garnison
Foto: Ellinore Sånge

byggnads- och reparationsberedskapen och inte minst kopplat till förmåga till nationell militär rörlighet. Sistnämnda framstår tydligt som allt viktigare och viktigare även för de utanför fältarbetsfunktionen där till och med regeringen i början av augusti ställt särskilda planeringsuppgifter till Försvarsmakten för just det ändamålet. Mer om detta senare.

FÖRHÅLLNINGSSÄTT TILL VÅRT UPPDRAG

Det är givetvis tillfredsställande att vara efterfrågad ur ett professionellt funktionsperspektiv men den generellt ökande efterfrågan på fältarbeten och den krigsorganisation vi svarar för att producera och hålla i beredskap riskerar att vi hamnar i funktionsmässigt spagat där nästan inget längre är valbart för oss. Det betyder bland annat att ambitionsnivåer måste värderas och kommuniceras kontinuerligt, att verksamheten ska ledas av chefer som förstår de övergripande sammanhangen och att grundprincipen för

ledning utgörs av tydliga delegeringar som kopplas till väl förankrade syften med verksamheten. Med mera, med mera.

Betydelsen av medvetna val, improvisationsförmåga och beslutsamsighet har kanske aldrig varit större i fred, givet vårt personellt utsatta läge i kombination med successivt ökade och skarpa krav på oss. Jag vill därför särskilt ägna lite utrymme åt att ge min syn på hur jag förväntar mig att vi ska agera och vad som krävs av oss som kollektiv.

Initiativ kommer att behöva tas och ska premieras, men det bygger på omdömesförmåga, chefskap och förtrogenhet med sina egna begränsningar – verksamhetssäkerheten får exempelvis inte bli lidande. Vi har redan sett hur kalkylerade risker behöver tas, medvetna beslut behöver fattas och tillfälliga lösningar måste göras, men undantagen får inte bli regel: rutiner och förutbestämda handlingsmönster är ju egentligen avsedda att vara som mest funktionella vid tidskritiska och skakiga situationer. Enkla lösningar på komplexa/sammansatta problem kan fungera under förutsättning att man inte förenklar problemen för mycket. Då kan problemen missförstås och vi riskerar ytterst att lösningarna på våra problem blir det godas fiende.

Till exempel så uttrycks det i många sammanhang att krigsförbanden ska sättas i fokus, inte minst av våran nytillträdde ÖB. Det är rätt ur ett professionsperspektiv och korrekt ur ett beställarperspektiv så som våra politiker pekat ut riktningen för oss. Det är också nödvändigt som förhållningssätt till vårt kärnuppdrag – att utbilda och öva, bemanna och utrusta en krigsorganisation. Däremot får principen inte bli en begränsning eller avgränsning. Den är inte alltid hjälpsam när vi ställs inför komplexa problem.

Ett exempel på detta utgörs av att vi samtidigt med helt avgörande och viktig krigsförbandsproduktion behöver bidra till att åstadkomma funktionaliteter avseende fältarbeten i vid bemärkelse. Detta gäller både Nato och totalförsvaret, med tydliga ömsesidiga beroenden, men som endast i viss utsträckning är kopplade till ett raster av krigsförband. Vi måste förstå och förklara vår funktion, det vill säga att fältarbeten omfattar avsevärt mer än enbart krigsorganisationens ingenjörbataljoner och att ledning av fältarbeten omfattar betydligt mer än att leda ingenjörförband.

Förhållningssättet ska i sådana situationer tillämpas genom att fråga oss vad som är mest hjälpsamt för att krigsförbanden ska kunna verka. Svaren och prioriteringarna blir då inte lika självklara som de kanske framstod vid en första anblick. Kort sagt: att sätta krigsförbanden i fokus bör ses som ett grundläggande och centralt mindset snarare än en metod för problemlösande eller som en begränsande handlingsregel.

FRAMTIDEN?

Jag satte medvetet ett frågetecknen i rubriken. För det är kanske så många av oss uppfattar den – som ett frågetecken. Jag förstår det. Kombinationen av ett oroligt omvärldsläge och olika nationella agendor som präglar både vänligt och ovänligt sinnade staters agerande skapar naturligtvis oro.

En sådan oro kan spädas på av varierande grad av upplevd otillräcklighet eller frustration över sin arbetssituation – exempelvis att byråkrati och högre chefers beslut hämmar den enskildes förutsättningar att lösa sina arbetsuppgifter. Eller att man uppfattar en för hög arbetsbelastning. Detta är den halvtomma delen av glaset. Den halvfulla delen av glaset kan betyda hög grad av arbetstillfredsställelse, mening och sammanhang. Att man jobbar i ett kompetent team som levererar när det gäller. En sådan arbetsmiljö ger naturligtvis den enskilde en bättre förutsättning att verka och ta sig an sina arbetsuppgifter även i en hotfull omvärld. Jag vill nu inte att alla ska värdera sin egen arbetssituation utifrån halvtomma eller halvfulla glas – det jag vill uppmana till är att söka information och hjälpas åt att skapa sammanhang. Då kan det hotfulla och okända bli lättare att möta.

Framtiden kan te sig oviss i många hänseenden, men det råder ingen tvekan om att vi alla behövs i denna ovissa framtid – oberoende av anställnings- eller tjänstgöringsvillkor eller personalkategori. Så här vid årsslutet i antågande så kan man summera ett slitigt men i många stycken framgångsrikt år, och samtidigt ett år som redan är historiskt – Sverige anslöts den 7 mars till världens starkaste försvarssallians, och den historieskrivningen är vi alla en del av som medarbetare i Försvarsmakten. Tack alla Götaingenjörer för era insatser under 2024!

Jag vill också passa på att önska alla läsare av Götaingenjören vil samma helger och ett gott nytt år så småningom, och inte minst ett framföra en särskild hälsning till de som jobbar eller på annat sätt tjänstgör under jul- och nyårshelgerna. Jag uppmanar dessutom alla att rikta en särskild tanke till de som strider även för oss mot den ryska övermakten i Ukraina och till de som kanske inte har någon att fira jul med.

Eksjö den 11 november 2024

FÖRBANDSFÖRVALTAREN

Ny Förbandsförvaltare vid Göta ingenjörregemente sedan den 1 oktober 2024 är Håkan Friman som då också befordrades till regementsförvaltare (S09). Håkan är den tredje förbandsförvaltare vid Ing 2 och efterträder regementsförvaltare Robert Rylander som nu tjänstgör i Försvarsstaben. För de flesta på Ing 2 är nog Håkan ett känt namn då han varit vid förbandet sedan år 2000 och vi bad honom berätta om sin bakgrund, vilka erfarenheter han tar med sig in i sin nya befattning och hans uppgift.

Min första befattning på Ing 2 var instruktör på Kompanibefälsskolan vid 1. kompaniet och det blev flera värnpliktskullar av kompanibefälselever som jag fick glädjen att vara med att utbilda. Först som instruktör men sista omgångarna som plutonchef. Här fick jag även som ung kapten truppöra mitt krigskompani när jag följde med "mina" kompanibefäl ut till kompaniet. I övrigt har jag gjort en vanlig resa genom befattningar, utlandstjänster och lärare på skola. Det blev en rad av instruktörsutbildningar också varav många på olika fordon, allt från Ingenjör- och Brobandvagn 120 till motorcykel 258.

Efter att ha varit lärare på den första Specialistutbildningen 07/08 så kände jag att jag definitivt skulle byta och bli specialistofficer, nu blev det av randiga och rutiga skäl och en utlandstjänst, först 2013 som jag omgäldades. Jag har fått förmånen att jobba i den så kallade "triaden", chef, ställföreträdare och specialistofficer på både kompani- och bataljonsnivå sedan 2015. Det har många gånger varit knepigt att hitta formerna men jag hoppas att de som tagit över efter mig kan ha haft någglädje av mina misstag.

Alla erfarenheter jag har med mig i "bagaget" tar jag med mig in i min nya uppgift. Jag vill fortsätta utveckla hur även förbandsledningen kan jobba inom "triaden", hur jag kan stödja min chef, chefen Ing 2, så mycket som möjligt vid beslutsfattande och avdömmingar i såväl stort

Arméförvaltare Kenneth Felldén tillsammans med Ing 2 förbandsförvaltare Håkan Friman.
Foto: Josefin Sjöling

som smått. Här är min uppgift också att agera utifrån chefens indirekta ledarskap och stödja underställda att verkställa dessa.

Jag kommer tillsammans med förvaltarna på respektive enhet fokusera på att stödja och följa utbildnings- och träningsfrågor för såväl krigsförbanden som specialistofficerare vid regementet, men även officerare, soldater och civilanställda finns jag till för när det kan behövas.

Hur kan vi utveckla alla personalkategorier för att vi ska bli ännu bättre på att lösa vår uppgift? Jag vill och är gärna ett bollplank eller en slangbella för allas tankar och idéer på förbandet. Tränar vi rätt saker och saker rätt? Har vi rätt förutsättningar att lösa vår uppgift? Vad kan vi göra annorlunda? Hur blir vi fler? Hur ökar vi balansen mellan jobb och fritid? Men med det sagt så kan jag inte lösa alla saker men kanske

bistå med att hitta en väg framåt för att komma närmare en lösning. Precis som Ing 2 valspråk lyder, "Jag ska finna en väg eller skapa den!"

Jag ser fram emot uppgiften med stor ödmjukhet och respekt och tar uppgiften på stort allvar och inser ansvaret som det innebär. Ing 2 och funktionen vet vart vi ska, vilka krigsförband som ska skapas, vidmakthållas och utvecklas. Nu gäller uppdragstaktik. Vi har inte tid att vänta. Ta initiativ inom given uppgift. Kom med positiv rapportering och agera! Det är fantastisk personal på Ing 2 och ni gör oerhört bra insatser. Nu tar vi oss tillsammans an framtiden oavsett hur den ser ut och ser till att vara förberedda på vad som än väntar.

Framåt!

/Regementsförvaltare Håkan Friman

REGELEMENTSSTABEN

Från ett intensivt första halvår med genomföranden till en minst lika intensiv höst med förberedelser inför det som kommer 2025 och framåt. När detta skrivs har vi hunnit in i halva november. Som beskrevs i förra numret av Götaingenjören hade regementsstaben, liksom hela övriga regementet, ett intensivt första halvår 2024 med deltagande i arméns övningsserie och ansvar för ett omfattande värdlandsstöd där stora delar av regementsstabens personal var engagerade.

Under hösten kommer däremot huvudsakligt fokus fram till årsskiftet vara planering och förberedelser inför den verksamhet vi står inför 2025 och framåt. Det osäkra omvärldsläget och vår anslutning till Nato gör att det nära förestående försvarsbeslutet kommer att ge Försvarsmakten tydliga styrningar om ökat krav på förmåga och leverans. Regementsstabens alla avdelningar har att bidra i sina specifika funktioner för att staben som helhet ska kunna leverera efterfrågat stöd och underlag.

Regementsstabens uppgifter sprider sig över ett vitt spektrum av funktioner och verksamheter. Det skulle bli allt för omfattande att beskriva alla här. Jag vill dock särskilt nämna några områden som engagerar många under hösten.

Kommande försvarsbeslut kommer sannolikt att innebära att armén ska leverera två brigader till 2028 och ytterligare två till 2030. I samtliga av dessa ingår ingenjörförband och dessutom återfinns ingenjörförband även på divisionsnivån och inom territorialförbanden. Arméchefens inriktning är tydlig, fokus ska sättas på krigsorganisationen. För att hantera den mängd av krigsförband som Ing 2 kommer att ha ansvar för kommer dagens tio avdelningar vid regementsstaben från årsskiftet att utökas med ytterligare en. Formerna för att organisera en krigsförbandsavdelning har utarbetats under hösten.

Syftet med avdelningen är att samordnat driva de åtgärder som Ing

2 behöver vidta för att krigsförbanden ska kunna mobilisera och ha rätt förmågor efter mobilisering utifrån krigsförbandsplanerna. Avdelningen ska inte överta ansvar, men hjälpa och avlasta garnisonschefen, chefen för Ing 2 och krigsförbandscheferna att lösa sina uppgifter avseende mobilisering och krigsförbandsutveckling.

Regementsstaben leder också arbetet med att utarbeta en långsiktig verksamhetsinriktning för Ing 2. Denna kommer att sträcka sig över en tioårig period och omfatta inriktningar för verksamheten mellan det ettåriga verksamhetsuppdraget och den systemutvecklingsplan som Fältarbetsskolan utvecklar. Den långsiktiga verksamhetsinriktningen omfattar strategiska inriktningar för produktion, krigsförbandsverksamhet, personal, materiel och infrastruktur.

En annan omfattande verksamhet som regementsstaben samordnar är garnisonens genomförande av Operation St Göran, vilken främst syftar till att åstadkomma ökad tillgänglighet av materielen vid krigsförbanden.

Utöver ovanstående har staben även lett arbetet med att utarbeta Ing 2 lönemålbilder. Målsättningen med dessa är att skapa en tydlig ram för hur löner sätts vid Ing 2. Lönesättningen ska vara transparent och tydlig så att det blir en långsiktig och stabil lönebildning med en förståelse och korrekt förväntan på lön hos samtliga medarbetare. Läs mer om detta på sidan 47.

Hösten inleddes dock med en ”dominoeffekt” gällande befattningar. Efter drygt ett år som stabschef erhöll överstelöjtnant Camilla Sjöhlén stabschefsbefattningen vid I 21 i Sollefteå. Detta med anledning av att både stabschefen och planeringschefen vid I 21 i sin tur beordrats till andra befattningar. Jag fick då uppgiften att ta över rollen som stabschef vid Ing 2 och innehar den sedan den 1 september. En både spännande och utmanande befattning. Min tidigare befattning som planeringschef har övertagits av major Johan Berglund.

Det har också kommit ytterligare nya befattningshavare till staben. Tidigare övnings- och träningschefen, major Joakim Hallberg, har ersatts av major Glenn Westlund och kapten Christofer Benett har tillträtt som chef för ledningssystemsavdelningen. Jag vill här framföra ett stort tack till tidigare befattningshavare för insatserna vid regementsstaben och samtidigt hälsa de nya avdelningscheferna varmt välkomna.

Förutom ovanstående har personalavdelningen förstärkts med yrkesinformatörerna Vendela Karlsson och Malin Lenegård samt skolinformatören Elin Granström. Logistikavdelningen har förstärkts med reservofficeren kapten Terese Walhjalt och kommunikationsavdelningen med informationssoldat Josefin Sjöling. Ni hälsas alla varmt välkomna och är behövda.

/Major Peter Gustafsson, stabschef

CHEF SWEDEC

- för Swedec i tiden

När jag skriver den här texten så har utfallet av det amerikanska presidentvalet blivit klart. Från januari 2025 kommer presidenten i USA återigen att heta Donald Trump. Vilka implikationer som detta kommer att få för världens och i synnerhet Europas säkerhet är svårt att bedöma just nu men erfarenheterna från hans första presidentskap stämmer till eftertanke.

Europa kommer att behöva ta ett större ansvar för sin egen säkerhet. Även om huvuddelen av de europeiska länderna, inklusive Sverige, är allierade inom ramen för Nato så kommer kraven på den egna nationella militära förmågan att öka, det vill säga det som inom Nato avhandlas i stadgans artikel 3. För oss i Försvarsmakten kommer det i sin tur innebära att den påbörjade upprustningen fortsätter och också intensifieras både i tempo och vad gäller tillförsel av ekonomi. På många sätt är det allvar nu och det vi gör just nu bäddar för vad Försvarsmakten, armén och fältarbetsfunktionen ska kunna leverera om 10, 20 och 30 år.

Varför väljer jag då att ha en ganska lång ingress till en artikel som handlar om Swedec idag och i morgon? Det är just av de anledningar som jag diskuterar ovan. Det vi är inne i just nu kommer att ge full effekt vid årtiondets slut och i vissa fall även bortom. Det är också så att vi inte bara kan koncentrera oss på utveckling för att allt ska vara bra om några år utan det gäller också att vi, både Swedec och Ing 2, måste kunna leverera här och nu inom fältarbetsfunktionen. Ekonomin är ju inte längre det stora problemet utan det är tillgången på personal just nu och personalförsörjningen på sikt.

Sedan hösten 2023 har vi därför vidtagit ett antal åtgärder för att kunna hantera både här och nu och bädda för delfunktionernas, ammunitions- och minröjning samt militär söktjänst, framtida utveckling:

- Arbete med en uppdaterad målbild där Totalförsvarets ammunitions- och minröjningscentrum ska vara den självklara noden för hela totalförsvaret,
- Framtagande av ett beslut i stort med riktlinjer som ska styra såväl förbandets som delfunk-

tionernas utveckling under kort, medellång och lång sikt,

- Framtagande av en personalförsörjningsstrategi som ska ge en bättre tydlighet för chefer och för övrig personal hur Swedec personalförsörjs både vad gäller militär och civil personal,
- Ett samarbete med Ing 2 om personalrörlighet där officerare och specialistofficerare inom vissa områden, till exempel logistik, ledning, är en gemensam resurs,
- Ett tätt samarbete med andra totalförsvarsmyndigheter om hur återuppbyggnaden av ammunitions- och minröjningsresurserna i den civila delen av totalförsvaret ska gå till,
- Påbörjande av grundutbildning av värnpliktiga ammunitionsröjningsförband där den första plutonen just nu grundutbildas för att efter uttryckning tilldelas militärregion,
- Organisationsförändring till en funktionsenhet och en förbandsenhet där förmågeskapande respektive förmågenyttjande blir tydligare,

- Utöver detta pågår ett arbete med en långsiktig verksamhetsinriktning där tidslinjalen kommer att tas ut ännu mer in i framtiden.

Som läsaren märker har det hänt och händer mycket på Swedec och det behövs bland annat av de anledningar som jag inledde den här artikeln med. Vår framtida vardag kommer att präglas av ett krav på operativ förmåga här och nu utan att förlora utvecklingsperspektivet på längre sikt. Jag vill därför göra några nedslag i den verksamhet som jag beskrivit ovan:

OPERATIV EFFEKT

Swedec kanske tydligaste uppgift är att leverera det stående 1.ammunitionsröjningskompaniet till krigsorganisationen den 1 januari 2026. Krigsförbandet kommer att vara den diamanthårda spetsen i Försvarsmakten vad gäller ammunitions- och minröjning samt militär söktjänst. Även om förmåga och enheter finns på andra ställen i Försvarsmakten är detta det enda kompaniet som finns i den planerade krigsorganisationen.

Med erfarenheterna från det pågående kriget i Ukraina tror jag att vi kan vara överens om att det behövs mer än så. Eftersom krigsförbandet i princip är unikt i sitt slag kommer det att behövas hårda prioriteringar när det gäller vilka uppgifter som ska lösas. Försvarsmakten behöver därför också krigsförband till territoriet, det vill säga militärregionerna. Ett steg i den riktningen är värnpliktiga MR-ammunitionsröjningsplutoner.

Den första plutonen grundutbildas, som tidigare nämnts, just nu och slutmålet är fem plutoner: en pluton per militärregion inklusive Gotland. Dessa plutoner behöver förmodligen på sikt tillväxa till fem ammunitionsröjningskompanier men detta är ännu inte beslutat. Dessutom krigsplaceras Swedec personal även i andra krigsförband. Många placeras i Militärbas Eksjö men också i fältförbandsstaber. På sikt behöver krigsplacering ske i större omfattning i högre staber, till exempel försvarsgrensstaber och militärregionstaber.

TOTALFÖRSVARET

Den civila delen av totalförsvaret hade en tämligen väl utbyggd organisation för ammunitions- och minröjning under Kalla kriget. Den avvecklades dock när Sverige bytte säkerhetspolitiskt koncept i början av 2000-talet. Nu finns en tydlig politisk vilja att återuppbygga totalförsvaret och här vill Swedec ta ett självklart ansvar. Vi är ett totalförsvarscentrum med utbildnings-, utvecklings- och underrättelsefunktioner. Vi har dessutom vana med organisationsarbete både vad gäller målsättningar, personal och materiel. Kompetenscentret, eller noden om man så vill, finns alltså redan och det stöd till totalförsvaret som behövs kommer att lämnas. Det arbetet pågår just nu och det är egentligen bara en tydligare politisk styrning som saknas.

PERSONALFÖRSÖRJNING

Tillgången på personal, framförallt yrkesofficerare, är det som just nu hämmar tillväxten mest. Det gäller inte bara Swedec och Eksjö garnison utan samma sak kan sägas om armén och hela Försvarsmakten. Ett steg på vägen är det synsätt på den militära personalen som nämnts ovan (officerare garnisonsresurs, specialistofficerare i vissa funktioner). Ett annat steg är det arbete som pågår just nu om hur vissa funktioner/delar i garnisonen kan samordnas/samverka. Detta är i allt väsentligt olika sätt att hantera personalsituationen just nu att kunna personalförsörja de mest kritiska befattningarna i garnisonen.

Samtidigt som detta sker behöver personalförsörjningen hantera även det långsiktiga perspektivet. Den framtagna personalförsörjningsstrategin hanterar detta på ett konceptuellt plan men det behövs naturligtvis också verkstad. En del är möjligheten till rekrytering av blivande kollegor, yrkesofficerare och soldater, direkt från grundutbildningen. En annan del är bemanning med personal från Försvarsmakten, andra myndigheter och organisationer när Swedec får en tydligare samordnande roll i totalförsvaret. Ytterligare en del är en

ökad användning av reservofficerare där så lång tjänstgöring som möjligt vid varje tillfälle måste eftersträvas. Andra möjligheter är återanställning av förtidsavgången personal och i vissa fall förskjuta ålderspensionen.

Slutligen vill jag poängtera att både grund- och krigsorganisationen behöver även den civila personalen. Den är viktig idag och kommer vara viktig imorgon. Här behöver Eksjö garnison även fortsättningsvis vara attraktiv som arbetsgivare för att både attrahera och behålla på sikt.

Det finns alltså möjligheter men vi vet också att tillväxten av den militära personalen kommer att ta tid. Därför är det viktigt med långa inriktningar så att vi vet vad som ska göras i vilket skede.

Sammanfattningsvis så har det hänt och händer mycket vid Swedec precis som vid Ing 2. Swedec har fortfarande en resa att göra men vi är alla medvetna om kravet på operativ effekt här och nu samtidigt som vi också behöver lyfta blicken mot framtiden. Det är just detta som vi, Swedec och Ing 2, gör varje dag i Eksjö garnison!

/Överste Görgen Larsson
Chef Swedec

ETT PARADIGMSKIFTE FÖR ARMÉN

- arméns implementeringsresa

Armén är inne i en period av stora omställningar. Vi kommer från en lång period av nedskärningar och med en bataljonsarmé som fokuserat på utlandsoperationer långt borta. Den kraftigt förändrade säkerhetssituationen i vårt närområde har lett till att Sverige nu blivit allierad Natomedlem. Den politiska viljan är samtidigt entydig i att prioritera en snabb utveckling av försvarsförmågan.

TEXT: PETER GUSTAFSSON, STABSCHEF
BILDER: UR ARMÉNS PRESENTATION

Arméstaben har under hösten genomfört en informations- och implementeringsresa med besök vid samtliga förband, skolor och centra i armén. Resan syftade till att tydliggöra arméns nya riktning med målet att alla ska förstå Natos påverkan, hur armén ska användas och varför samt vilka prioriteringar som behöver göras.

I slutet av oktober besöktes därför Ing 2 och Swedec av arméstaben med ställföreträdande chef försvarsplaneringssektionen, överstelöjtnant Mathias Wallin och krigsförbandsansvarig Fältarbeten, förvaltare Peter Ernfridsson.

Den 7 mars i år inträdde Sverige som fullvärdig medlem i Nato och den 14 mars fick Försvarsmakten en förändrad huvuduppgift. Den nya skrivningen speglar tydligt den i grunden förändrade uppgiften för oss och det definitiva slutet på den militära alliansfriheten.

Utgångspunkten för vårt nationella försvar och Försvarsmaktens tydligaste uppgift har i grunden förändrats. Istället för ordalydelsen att vi ska försvara Sverige, ska vi idag försvara Sverige och våra allierade mot väpnat angrepp, uppdraget är geografiskt utvidgat till att omfatta alla allierades territorium. Många

av våra krigsförband och enheter är alliansens förband, men inte alla, vi har fortfarande förband som är nationella. De svenska krigsförbanden kommer att ha uppgifter att vara insatta, ingå i planer, stödja andra förband eller att fullfölja rent nationella uppgifter. Svenska krav på beredskap kan vara högre än alliansens krav på berört förband och det är vårt egna behov som är styrande. Ett förband som aktiveras för alliansen har samma struktur, organisation och materiel som om det aktiveras nationellt.

Risken för ett direkt angrepp mot svenska fastlandet med konventionella styrkor har nedgått i

och med vårt Natomedlemskap. Arméns fokus ligger därför inte längre på att fördröja en storskalig invasion på fastlandet. Vi ska som en solidarisk medlem försvara både Sverige och våra allierade. Det innebär att försvaret av Sverige börjar vid Natoländernas östra gräns, där det primära hotet är ett aggressivt och riskbenäget Ryssland. Nato innehar på många områden styrkeöverlägsenhet relativt Ryssland, men den geografiska placeringen och den begränsade tillgängligheten på markstridsresurser utgör utmaningar. Detta särskilt längs Natos östra gräns där svenska armén har en central roll i att bidra med arméförband.

SVERIGES LÄGE AVGÖRANDE

Vidare är svenskt markterritorium avgörande för Natos förmågeuppbyggnad, kraftsamling och försörjning. Detta för att utgöra baserings- och transiteringsområde för allierade förband samt som civil och militär försörjningsväg till

Finland och Baltikum. Natoförband ska kunna styrketillväxa, försörjas och transitera över bland annat svenskt territorium i syfte att kunna kraftsamla mot Natos östra gräns. Armén har en mycket viktig roll i att möjliggöra Natos styrkeuppbyggnad, kraftsamling och försörjning.

Armén ska i Sverige inte främst förstöra broar och hamnar, vi ska tillse att de kan användas. Detta i ett område som också är ryskt "deep", det vill säga att det finns starka intressen till sabotage och bekämpning av det svenska fastlandet hos motståndaren. Den nya militära kontexten är ett betydande paradigmskifte för den svenska armén. Armén ska bidra till ett avgörande längs Natos östra gräns. Detta samtidigt som vi genom att skapa rörlighet och skydd möjliggör styrkeuppbyggnad och kraftsamling på det svenska territoriet.

För markstridskrafter har tyngdpunkten förskjutits tillbaka mot konventionell strid mellan stora

förbandsvolymmer. Vi lämnar bataljonsarmén för att strida med system av system, det vill säga brigad i division och division i kår. Arméns unika kapaciteter för krigföring i subarktisk miljö och nordiska förhållanden är avgörande. Därför är den svenska arméns förmåga att verka i regionen en avgörande del för att stärka Natos avskräckning och försvar.

Samtidigt som armén behöver förmåga att delta i Natos kollektiva försvar förväntas Natos medlemsländer alltid kunna upprätthålla en trovärdig egen försvarsförmåga. Dessutom kan det ta tid för Nato att föra fram styrkor. Vidare bidrar pågående globala säkerhetsutmaningar och oviss politisk utveckling i flera regioner till att skapa osäkerheter om framtiden. Det är därför tydligt att armén även fortsatt behöver ha en stark förmåga att försvara svenskt territorium.

KRIGSFÖRBANDSHELG

- en helg som gav mersmak och energi!

”Den här helgen har varit svinbra. Det viktiga är att vi gör något. Gör något enkelt, eller kör ett fyspass eller en marsch för att klara ut för oss att vi behöver träna och hålla oss i form.”

TEXT: OSCAR ELARDT, CHEF INGENJÖRBATALJON

FOTO: JOSEFIN SJÖLING

Citatet ovan som uttrycktes av en tidvis tjänstgörande soldat under lördagskvällens samkväm på Husarmässen är signifikativt för den stämning och det engagemang som genomsyrade hela helgen och visar på vikten av att engagera samtliga personalkategorier. Krigsförbandshelgen omfattade primärt krigsförbanden 21.- och 22. ingengörbataljonerna, det vill säga vad som vid årsskiftet ska bli 4.- respektive 19. brigadingenjörbataljonerna men också del av 12. divisionsflytbrokompaniet. Totalt deltog knappt 400 personer fördelat på alla personalkategorier med ett stort deltagande av inkallade GSS/T och reservofficerare. I ursprunglig planering var planen att samla tidvis tjänstgörande personal, men givet omvärldsläget och det behov av ett ökat fokus på verksamhet i krigsförbanden, som bland annat manifes-

teras av nytillträdde överbefälhavaren, ökades ambitionsnivån till att även innefatta kontinuerligt anställda soldater och officerare.

Huvudsyftet med helgen var att öka krigsdugligheten och förbereda för kommande krigsförbandsverksamhet genom att uppdatera kontaktuppgifter och genomföra kompetensinventering. Ambitionen var också att stärka sammanhållningen inom förbanden och möjliggöra överspridning mellan de olika personalkategorierna.

Helgen omfattade utifrån syftet en hel del information om allt ifrån Nato till funktionsutveckling och framsteg, men också praktisk övning i soldatfärdigheter i syfte att såväl utveckla den personliga färdigheten men också för att skapa överspridning och sammanhållning mellan personalkategorierna. Glädjen och motivationen gick, trots va-

rierande väder, inte att ta miste på när alla gemensamt bland annat genomförde övningar i sjukvårdstjänst, vapentjänst och mintjänst. Lördagskvällen ägnades därefter åt samkväm där förbandsandan och sammanhållningen steg gradvis under kvällens gång.

Helgen har sammanfattningsvis utgjort ett viktigt steg i konstituerandet av kommande brigadingenjörbataljoner men framförallt utgjort ett första steg i en ökad ambition avseende verksamhet i krigsförbanden. Utvärderingen som genomfördes under söndagen talar sitt tydliga språk där 93% av den deltagande personalen anmälde sig intresserad, eller väldigt intresserad av fortsatt krigsförbandsverksamhet. Förutsättningarna för ”allt och alla för krigsförbanden” ser därmed personellt ut att finnas, nu gäller det bara att fortsätta utveckla formerna.

Information till tidvis tjänstgörande personal (Reservofficerare och GSS/T)

Stort tack till er som deltog i krigsförbandshelgen och för ert stora engagemang! Ert deltagande, er motivation och era synpunkter är tecken på att vi är på rätt väg.

Ingenjörbataljonerna återkommer med tjänstgöringsplan och ytterligare information i form av det traditionsenliga julbrevet under december.

Fortsatt dialog och uppdatering av uppgifter till ing2-deltid@mil.se och kom ihåg att träna lite mellan varven.

Med stolthet,

Oscar Elardt

Överstelöjtnant
Chef 21.ingenjörbataljon
(blivande 4.brigadingenjörbataljon)

Fredrik Ekelöf

Överstelöjtnant
Chef 22.ingenjörbataljon
(blivande 19.brigadingenjörbataljon)

Bilder till vänster från praktiska moment under stationssystem. Bild till höger från genomgång i generalmajor Engelbrekts aulor med en hälsning från Arméchef Jonny Lindfors.

ARMÉNS UTBILDNINGSDAG

- en viktig förevisning för arméns kadetter

För fjärde året i rad genomfördes under vecka 43 arméns utbildningsdag (AUD) på Markstridsskolan i Kvarn. Syftet med AUD är att visa upp samtliga inom armén förekommande vapensystem för kadetter vid Försvarsmaktens skolor och därvid ge en bild av dess effekt och verkan.

TEXT: OSCAR ELARDT, CHEF INGENJÖRBATALJON
FOTO: JOSEFIN SJÖLING

Kadetterna ska, som komplement till att lära sig om vapensystemen i teorin, uppleva systemen och därmed på ett bättre sätt kunna använda dem stridstekniskt och taktiskt. Det är verkligen en upplevelse att på relativt nära håll få höra det karakteristiska "vinandet" från en artillerigranat, eller se hur en pansarvärnsrobot träffar sitt mål.

Ingenjörbataljonen förevisade vägförstöring med vägförstörelsats, detonation av stridsvagnsmina 5/6 och som nyhet för året, minröjningsorm. Vid stridsmomentet deltog även ingenjörpluton tillsammans med brobandvagnen och ingenjörbandvagnen. Måluppfyllnaden var mycket god baserat på

de sus som gick igenom den 1400 personer stora publiken vid detonationerna, särskilt när motorluckan på den infanterikanonvagn (IKV), som för dagen fick känna på effekten av Stridsvagnsmina 6, for iväg ett hundratal meter i luften!

SEMINARIUM

Utöver verkansförevisningar och stridsmoment genomfördes i år även ett arméseminarium under dagen före AUD. Målgruppen för seminariet var chefer på olika nivåer inom armén och seminariet omfattande föreläsningar och diskussioner på temat utbildning utifrån arméns nya inriktning och dagens kontext.

Bra och till viss del provocerande föreläsningar bidrog till dynamiska och mycket uppfriskande diskussioner. Inte minst tack vare de engagerade (och pensionerade) deltagarna från Kungliga Krigsvetenskapsakademien som utmanade övriga chefer på ett bra och relevant sätt.

Sammanfattningsvis två mycket bra och viktiga dagar. Stort tack till framförallt Beredskapskompaniet för ett fantastiskt arbete som visat hela Försvarsmaktens framtid effekterna av väl utförda fältarbeten. Förhoppningsvis leder insikt om den reella verkan av minorna till färre överkörda brytkryss på våra pansarövningsfält.

GRUNDUTBILDNINGSKOMPANIERNA

Sedan förratidningen delades uthardethänten hel del för oss på grundutbildningskompanierna. I början av augusti klev cirka 300 män och kvinnor in innanför regementets grindar för att påbörja sin tio månader långa värnplikt som gruppchefer eller soldater.

TEXT: HENRIK ENGSTRÖM, CHEF 2. GRUNDUTBILDNINGSKOMPANIET
FOTO: MARTINA GUSTAFSSON

Efter det första chockartade mötet med Försvarsmakten i form av inskrivning, uthämtning av all utrustning och samgruppering i tolvpersonerslogementen påbörjades vägen mot att bli soldat.

De första veckorna bestod som vanligt av grundläggande soldatkunskaper såsom bädda sängen, stå på rätt sätt, gå i formation och automatkarbinens handhavande och funktion. För många var det första gången de kom i kontakt med vapen så det var nog med viss spänning de la sig på skjutvallen för första gången.

Redan två veckor efter inryck påbörjades den första fordonsutbildningen där de soldater som i ett senare skede ska utbildas till bland annat mekaniker och kockar utbildades på lastbil för att kunna förflytta sin utrustning. När deras fordonsutbildning var klar fortsatte de med den grundläggande soldatutbildningen deras kamrater genomförde tidigare.

FÖRSTA FÄLTVECKAN

Samtidigt som första lastbilarna började rulla på kasernområdet gick kompanierna ut på första fältveckan. Målet med veckan var att fortsätta utbildningen trots att alla

bekvämligheter lämnats hemma. Veckan bestod av att resa och sova i tält, försvara grupperingen vid ett eventuellt anfall samt hur fungerar det när jag tilldelas en ration och måste tillaga den själv. De flesta plutonerna tillbringade ett antal timmar på skjutbanan eller i stridsterrängen för att träna upp handhavandet och få soldaterna att förstå varför vi lägger stor vikt vid drill. Trots begränsat med sömn måste säkerheten fungera och varje soldat ska veta vad den gör för att inte utsätta mina kamrater för fara. Fältveckan flöt på utan större problem och tack vare vädret som höll sig till det torrare hade de flesta en positiv upplevelse av förläggningstjänsten. De flesta upplevde det nog ändå som den största chocken att överleva tre nätter utan sin mobiltelefon i närheten och att klara sig utan sociala medier under längre tid.

När fältveckan var avklarad gick kompanierna in i ett större rotationssystem där soldaterna fortsatt utbildades i vapentjänst, närkamp, CBRN och strid. Ytterligare en milstolpe för soldaterna prickades av då de åkte ut till Norra Kulla och vår handgranatsbana där de fick prova på att kasta handgranat samt efter-

åt prova så skyddsmasken höll tätt i tångaskammaren. Avslutningen på rotationssystemet var en samordnad skyddsvaktsutbildning på båda kompanierna som mynnade ut i att soldaterna dels kan lösa skarpa uppgifter med beredskapstroppen men även bemanna högvakten i Stockholm.

BEFATTNINGSGRUPPENS UTBILDNING

I skrivande stund har stor del av de värnpliktiga genomfört högvakt med bravur och åter landat in i Eksjö där utbildningen ska fortsätta. För plutoncheferna är det nu mödan av all tidigare planering tar ut sin rätt där soldaterna skickas iväg på sambandsskolor, maskinutbildning, mekanikerskola, båtutbildning, vapenskolor, koktjänst, ja listan kan göras hur lång som helst

Vissa av plutoncheferna har soldater på över tio utbildningar samtidigt fördelade på flertalet utbildningsorter runt om i södra Sverige.

Resterande del av hösten och de första veckorna efter nyår fortgår befattningsskedet för att runt februari övergå i förbandsträningsskedet där alla, efter olika befattningsutbildningar, ska samtränas till en fungerande organisation som kan verka tillsammans i kompanistruktur.

VÄRNPLIKTIGAS MEDINFLYTANDE

- för att påverka och förbättra utbildningen

Medinflytande under värnpliktigas grundutbildning går ut på att värnpliktiga ska kunna påverka sin utbildningssituation samtidigt som det är ett sätt att förbättra grundutbildningen på längre sikt och därmed även bidra till målet att göra oss farligare för fienden.

TEXT: ANNE-LIE FELLMAN, VÄRNPLIKTSKONSULENT OCH LOKALT MEDINFLYTANDEANSVARIG
FOTO: VENDELA KARLSSON & MALIN LENEGÅRD

Medinflytandet följer den svenska modellen, utgår från vårt demokratiska system och är reglerat i Förordning (2017:1249) om medinflytande för totalförsvarspliktiga.

För att omhänderta flertalet utbildningsförhållanden delas de förtroendevalda upp i tre funktioner per pluton; en förtroendeperson, en skyddsassistent och en NVK-representant (nätverk värnpliktiga kvinnor). Förtroendepersonen hanterar frågor såsom kvaliteten på utbildningen, jargong och bemötande mellan värnpliktiga och mellan värnpliktiga och befäl och leder plutonens timme. Plutonens skyddsassistent har uppgifter såsom att bevaka och agera vid brister och risker gällande arbetsmiljö och verksamhetssäkerhet samt stödjer sina kam-

rater vid behov av personskadeanmälningar till Försäkringskassan. NVK-representanten fokuserar på att sträva mot jämställda förhållanden mellan manliga och kvinnliga värnpliktiga, vilket kan handla om allt från bemötande, personlig materiel och olika aspekter kring att utgöra en minoritet. De tre förtroendevalda ska samtidigt samarbeta och dra nytta av varandra.

MEDINFLYTANDE VID ING 2

Fyra till sex veckor efter inryck sker årligen ett val av förtroendevalda vid varje pluton. Det är av betydelse att de som väljs är rätt personer för uppdragen, vilket inte behöver vara de som exempelvis hörs och syns mest. En förtroendevald utgör ett språkrör för sina kamrater och ett

visst mått av mod krävs för att våga föra de värnpliktigas talan inför befäl och vice versa.

När de förtroendevalda på plutonerna har valts genomgår de en grundutbildning för att få en djupare förståelse av medinflytandet, deras roller och områden att jobba med under deras utbildningsår. Vid Ing 2 fungerar värnpliktskonsulenten även som lokalt medinflytandeansvarig (LMA), vilket är en funktion som ska finnas vid samtliga förband för att stödja de förtroendevalda i sina uppdrag. Just vid Ing 2 har ett koncept inarbetats sedan några år tillbaka som innebär att de förtroendevalda samlas med LMA under en timme cirka var fjärde vecka för vidareutbildning, utbyte av erfarenheter mellan plutoner

och kompanier samt som förberedelser till kompani- och förbandsnämnder.

Ett ytterligare område inom medinflytandet är att tillse de värnpliktigas behov av en meningsfull fritid. Träffarna brukar därmed ske vid Soldathemmet och inledas med att föreståndaren för Eksjö Soldathem för en dialog med de förtroendevalda kring hur de upplever sin fritid och om det finns särskilda önskemål eller förbättringsförslag som Soldathemmet kan tillgodose.

I samband med grundutbildningen i medinflytande väljs vidare vilka av de förtroendevalda som ska fullgöra uppdragen som förtroendevalda på kompani- respektive förbandsnivå. Dessa deltar utöver plutonens timme och kompaninämnder även på förbandsnämnder, som är den lokalt högsta nivån av medinflytande och genomförs var tredje månad. Mötet leds av chef Ing 2 med representanter från olika enheter och avdelningar närvarande såsom bataljonen, Förvarshälsan, marksäkerhets-, kommunikations- och personalavdelningen. Chef Ing 2 brukar tidigt uppmana de förtroendevalda att träna på att lyfta rätt frågor på rätt nivå samtidigt som forumet ska ha högt i tak så att relevant information kommer chef Ing 2 och representanterna till godo.

MEDINFLYTANDE PÅ CENTRAL NIVÅ

Enligt förordningen ska värnpliktigas medinflytande även ske på central nivå. Detta innebär att det årligen hålls en central kongress som under våren anordnas av Pliktrådet. Vid kongressen deltar ombud från samtliga förband efter lokalt genomförda val av ombud i god tid innan kongressen. Syftet med kongressen är att diskutera och fatta beslut om frågor av betydelse för värnpliktiga att driva på en högre politisk nivå. Vid kongressen utses

Pliktrådet med förtroendevalda. Foto: Vendela Karlsson

varje år fem värnpliktiga som under ett år får arbeta heltid med att under det närmaste året företräda de värnpliktiga som ledamöter i Pliktrådet, en organisation som tillvaratar totalförsvarspliktigas intressen och rättigheter. Pliktrådet, tidigare Värnpliktsrådet, uppstod på 1960-talet och är administrativt slutna till Försvarsmakten.

PLIKTRÅDETS BESÖK VID ING 2

Torsdag 24 oktober var det dags för två ledamöter från årets Pliktråd att besöka Ing 2 för att etablera kontakt med våra förtroendevalda och bilda sig en uppfattning om vårt förband, de värnpliktigas arbetsmiljö och lokala utbildningsförhållanden. Under dagen träffade ledamöterna först de förtroendevalda i enskildhet för att därefter fika och prata med föreståndaren vid Soldathemmet. Klockan 10.30 var det dags för ett möte med pluton- och kompanicheferna vid 2. och 3. grundutbildningskompanierna under en timmas tid. Under lunchen samverkade Pliktrådet med värnpliktiga i lunchrestaurangen och därefter fortsatte eftermiddagen vid Förvarshälsan där de fick träffa de flesta personalkategorier. Sedan genomfördes ett kortare besök vid sambandsskolan för att möta värnpliktiga vid någon av Ing 2 utbildningsenheter. Dagen avrundades

med ett möte med chef Ing 2, bataljonchefen, bataljonförvaltaren, värnpliktshandläggaren och värnpliktskonsulenten för att muntligen rapportera och föra en dialog om sina uppfattningar av Ing 2. Sammantaget var det ett ömsesidigt meningsfullt besök där det bland annat framkom att de värnpliktiga upplever att de har bra och kunniga befäl. De flesta av de synpunkter och förbättringspunkter som uppkom var antingen redan kända eller hanterade, vilket indikerar ett väl fungerande medinflytandesystem vid Ing 2.

Efter genomförda förbandsbesök sammanställer Pliktrådet sina intryck och erfarenheter i en skriftlig rapport. Denna kommuniceras med berörd organisationsenhet inom två veckor och offentliggörs cirka fyra veckor efter besöken. En sammanfattande rapport av läget vid grundutbildningen på samtliga organisationsenheter publiceras i slutet av Pliktrådets verksamhetsår.

PLUTONSBEFÄLEN

- en chefskategoris återkomst

Försvarsmaktens och arméns substantiella tillväxt leder till att vissa förhållanden och företeelser succesivt förändras i riktning mot hur armén tidigare verkade och var organiserad, där begrepp som krigsförbandskurs, krigsförbandsövning och överföringsförband återigen börjar bli flitigt använda. Ytterligare en företeelse som åtminstone vissa av oss känner igen från förr och som är en förutsättning för en större armé, är synen på och omfattningen av värnpliktiga chefer.

TEXT: OSCAR ELARDT, CHEF INGENJÖRBATALJON OCH SEBASTIAN JONASSON, CHEF PB-FÖRSTEGSPLUTON
FOTO: SEBASTIAN JONASSON

Sedan värnpliktens återaktivering 2017 har utbildningslängder och inrycknings- respektive utrycknings-tider varierat mellan förband och funktioner. Vid Ing 2 utbildas sedan 2021/2022 återigen 15-månaders soldater, vilka tidigare benämndes kompanibefäl men som numera benämns plutonsbefäl (PB). Återinförandet av plutonsbefäl är ett sätt att genom uttagning och kvalificerad utbildning, kunna komplettera och ersätta yrkes- och reservofficärer med värnpliktiga chefer. Denna ersättning är i sig en förutsättning för en större armé med flera krigsförband givet att andelen yrkesofficärer per förband därmed inte kan vara lika stor, men också ett sätt att öka rekryteringsbasen till yrkes- och reservofficer.

Generellt sett inom armén innebär återinförandet av plutonsbefäl att befattningar som ställföreträdande plutonchef vid mobiliserande förband, det vill säga förband innehållande i huvudsak värnpliktig personal, numera bemannas av värn-

pliktiga PB. Vid stående förband, det vill säga förband i huvudsak bemannade med kontinuerligt och tidvis tjänstgörande, kontrakterade soldater, bemannas fortsatt dessa chefsbefattningar av yrkesofficärer. Ing 2 krigsförband följer samma princip och från årsskiftet kommer därmed stående 4. brigadingenjörbataljon (tidigare 21. ingenjörbataljon) och mobiliserande 19. brigadingenjörbataljon (tidigare 22. ingenjörbataljon) att ha en relativt differentierad personalsammansättning.

Alltsedan återinförandet av plutonsbefälskategorin är uppfattningen att det, tack vare rätt uttagning av Plikt- och prövningsverket, samt en gedigen och bra utbildning genomförd av bataljonens befäl, att kategorin även i modern tappning fungerar väl som chefer. Det är imponerande hur unga män och kvinnor på en relativt kort tid lär sig inte bara en funktion eller ett system, utan dessutom utvecklar ett adekvat chefs- och ledarskap. Till skillnad

från tidigare år genomförs dessutom i år plutonsbefälsutbildningen med så kallat fullt försteg, det vill säga att plutonsbefälet genomför hela fem månader innan gruppchefer och soldater rycker in. Med detta försteg kan vi än bättre förbereda dem för sitt kommande chefskap och förhoppningsvis ytterligare stimulera till en fortsatt karriär som yrkes- eller reservofficer. Värnpliktiga plutonsbefäl är en förutsättning som är här för att stanna och även detta utgör en del av arméns resa tillbaka till framtiden.

FÖRSTEGSUTBILDNINGEN

Plutonbefälens förstegsutbildning som genomfördes från vecka 11 till vecka 38 och har delats in i olika skeden som enklast kan sammanfattas i ett soldatskede, ett gruppchefsskede och ett plutonchefsskede. Plutonchefsskedet genomfördes parallellt med inrycket vecka 32 för övriga värnpliktiga då det gick med enkelhet att kombinera plutonbefälens utbildning med praktik ute på

de plutoner de skulle tjänstgöra på senare. Soldat och gruppchefsskedet genomfördes i huvudsak inom egen pluton utöver några heltidsanställda soldater som tillkom på gruppchefs-skolan.

Huvudmålsättningen under försteget har alltid varit att fostra gedigna värnpliktiga chefer som kan, vill och söker ansvar i alla lägen. Utbildningen har setts som ett medel för att skapa dessa unga chefer och prioriteringen att öva ledarskap och att leda verksamhet har alltid varit självklar framför till exempel en extra serie på skjutbanan.

För att lyckas med målsättningarna har soldatutbildningen varit viktig för att plutonsbefälsleven ska ha en fullständig förståelse för den enskilde soldatens uppgifter men också för att skapa förutsättningar för att plutonsbefälsleven ska kunna understödja med utbildning av sina kamrater som rycker in sena-

re på året. Skedena har inte avslutats och startat med tydliga datum utan när plutonsbefälslevorna upplevts mogna och trygga i nuvarande skede har nästa steg provats för att hela tiden utveckla och maximera utbildningstiden. Begreppet *"Vi har 20 veckor på oss att göra er så bra som möjligt innan era rekryter kommer, hjälp er själva genom att göra ert yttersta varje genomförande"*, har ekat runt utbildningen under hela försteget. I skarven mellan gruppchefs- och plutonchefs-kedet genomfördes en tuff utbildningskontroll/baskerprov om tio dagar där plutonsbefälslevorna blev prövade på det de utbildats på under försteget och att de efter detta kraftprov därmed tog emot sina nya kamrater med lite högre självförtroende.

Plutonsbefälslevorna är högpressterande och motiverade, det har varit många sena dagar och kvällar där utbildningsbefälet behövt förklara att vi inte hinner med ett övningsmoment

till för att dagens skjuttid är slut eller släppt plutonsbefälsleven med uppmaningen att inte lägga hela natten på förberedelser inför morgondagens utbildning.

Det har varit en ynnest att få planera och leda dessa individer under försteget.

PB-pluton 2024 efter genomfört mud-race.

HÖGVAKT VID 3. GRUNDUTBILDNINGSKOMPANIET

Högvakten vid Stockholm slott och Drottningholm är en viktig del i den militära beredskapen i Stockholm och utgör främst en bevakningsstyrka av skyddsobjekten. 2023 firade högvakten 500 år och med sina cirka 800 000 besökare årligen är vaktparaderna som genomförs en av de bästa uppvisningsmöjligheterna för Försvarsmakten i sin helhet.

TEXT: JOEL NORESSON, STÄLLFÖRETRÄFANDE CHEF 3.GRUNDUTBILDNINGSKOMPANIET
FOTO: JOSEFIN SJÖLING & MARTINA GUSTAFSSON

Fortsättning på nästa sida -->

3. Grundutbildningskompaniet 2024-2025 är ett kompani bestående av två ingenjörplutoner, en stab-, och trosspluton samt en ammunitions-, och minröjningspluton. Kompaniet har under året erhållit uppgiften: "leder och samordnar Ing 2 högvakt med egen personal" och i början av oktober var det dags för kompaniet att bemanna högvakten vid de båda slotten. För att möta förväntansbilden som finns på en högvaktsstyrka inleddes perioden med en träningsdel för vaktlagen om sju dagar. Ett vaktlag är den uppsättningen av personal som krävs för att bemanna högvakten, i den ingår både värnpliktiga och yrkesofficerare i olika befattningar.

Under otaliga timmar har de värnpliktiga blivit drillade i vilket tempo som exercisrörelserna sker i vid parad, vilka åtgärder som ska vidtas vid olika kommandon och

hur detta stegvis tillämpas i samma takt och tempo som de tidigare blivit lärda i. Träningen avslutades med en generalrepetition där kompaniet besöktes av kommendantstabben, vars uppgift bland annat är att sammanhålla högvaktstjänsten. Vid generalrepetitionen och den sista träningsdagen mottog vi även ett årligen återkommande och uppskattat stöd av Hemvärnets musikkår i Eksjö.

Efter sju dygns träning och avslutande goda vitsord från kommendantstabben, omgrupperade pågående högvakt till Muskö. Genomförandet inleds med två dagar innan pågång som innefattar fortsatt träning samt rekognoscering och besök vid respektive slott. Besöket är ett viktigt tillfälle för att sätta allting som tidigare övats i ett sammanhang. Det är en utmaning för befälet att stå på en parkering på

Ing 2 och försöka beskriva miljön i Stockholm respektive Drottningholm.

Kompaniet åkte till Stockholm med tre stycken vaktlag. Ett vaktlag för att i sju dygn bemanna Drottningholm slott och två som dagligen avlöste varandra vid Stockholm slott under samma sju dygn. Under själva genomförandet karaktäriseras verksamheten av disciplin, noggrannhet och fokus på den enskildes uthållighet. Har man varit post 4 på slottet och räknat antalet fönster på Grand Hotell så vet man om att de två timmar som bevakningen genomförs mellan 02.00-04.00 ställer ganska höga krav på soldaterna. Med visst stöd från vårt sidokompani, 2. Grundutbildningskompaniet, löste de värnpliktiga tillsammans med sitt befäl på pluton uppgiften klart över förväntansbilden.

Efter att ha löst uppgiften med goda lovord från kommendantstabben, regementschefen samt bataljonchefen och ett glas sherry med H.M. Konungen har kompaniet nu omgrupperat och är åter i Eksjö. För den värnpliktige handlar det nu om att snabbt släppa tanken på Stockholms bekväma faciliteter och allt som högvakten erbjuder, för att omedelbart växla om och ta på sig stridsutrustningen igen.

UTVECKLING FORDONSTJÄNST

- ett prioriterat område för tillväxt

I princip samtliga av Ing 2 nyblivna fänrikar beordrades 1999 att genomföra Grundkurs Motor, det vill säga dåtidens utbildning till fordonsinstruktör, och i ärlighetens namn var vi få som såg fram emot den.

TEXT: FREDRIK EKELÖF, STÄLLFÖRETRÄDANDE CHEF INGENJÖRBATALJON

FOTO: FÖRSVARSMAKTEN

I mitt fall, och sannolikt i det flesta av mina kollegors, berodde det på att vi inte identifierade oss som de, oftast äldre, motorbefäl, som så ofta rörde sig bland de tyngre fordonen och maskinerna på kaserngården. Men ack så fel jag hade!

Kursen var troligen den nyttigaste kurs jag genomfört. Teknikutbildningen förstärkte förståelsen för de många tekniska materielsystemen i vårt truppslag och kunskapen om hur en motor och ett fordon framdrivning fungerar har hjälpt mig många gånger i Försvarsmakten, likväl som utanför grindarna. Körutbildningen i rollen som instruktörer gjorde mig också till en bättre förare. Den största vinsten för kompaniet 1999 var att Ing 2, efter att ytterligare tolv fänrikar kunde titulera sig motorinstruktörer (idag fordonsinstruktörer), skapade handlingsfrihet och en viss robusthet. Kompaniet, och i vissa fall plutonen, kunde påverka när fordonstjänsten skulle äga rum och flera befattningsutbildningar kunde genomföras parallellt. Det

innebar också att huvuddelen av fordonsinstruktörerna delade på "bördan" och oftast genomförde en motorinstruktör endast en fordonsutbildning per utbildningsår. Fordonstjänsten blev på detta sätt lika naturlig för oss (då) unga fänrikar som att ansvara för grunder i sprängtjänst eller bedriva skjututbildning.

Därför behöver idag, med än mer tekniskt avancerade fordon än igår, i princip varje fältarbetsofficer kunna minst ett fordonsystem för att belastningen på regementet och garnisonen ska bli rimlig. En fältarbetsgarnison är implicit också en "fordonsgarnison"!

Garnisonen, regementet och ingenjörbataljonen ser utvecklingen av fordonstjänsten som en överlevnadsfråga, varvid införandet av en trafik- och motoravdelning vid garnisonsenheten, anställning av civila trafik- och motorinstruktörer och fler deltagande än tidigare vid kommande fordonsinstruktörsutbildningar är några viktiga delmoment. En utveckling är också

en del i den mentala och kulturella förändringsresa som chefen för ingenjörbataljonen beskrev i förra numret (nr 103, 2024 reds. anm.) av Götaingenjören. En förändringsresa som är nödvändig med ökande värnpliktsvolym.

Pansarterrängbil 203 står redo för fordonsutbildning.

FORDONSTJÄNST VID INGENJÖRBATALJONEN

”Full fart framåt! Nu kör vi!”. Två klassiska uttryck. Det kan låta enkelt och säkert. Ytterst handlar det om att rusta våra förare att framföra sitt fordon både säkert för sig själva, för fordonet i sig och för omgivningen runt fordonet.

TEXT: MARTIN KRETZ, BATALJONMOTOROFFICER
FOTO: JOSEFIN SJÖLING (HUVUDBILD)

Ing 2 krigsförband med tunga fordon och maskiner kräver duktiga och säkra fordonsförare. Det är inte alltid full fart som gäller för att lyckats med att utbilda säkra fordonsförare. Inom ingenjörbataljonen har en rad åtgärder genomförts och kommer fortsätta att göras för att underlätta utbildningen av våra förare och skapa uthållighet för instruktörerna. Några exempel på konkreta åtgärder.

- Reservofficerare aktiveras i den mån det går inom fordonstjänsten.
- Kraftsamling av instruktörer vid förarbevisuppkörningarna.
- Halkbanor bokas centralt av bataljonen.
- Tilläggsutbildning sker efter grundkurs vilket medger att färre instruktörer utbildar fler.
- Hantering av farligt gods utbildas av specialinstruktörer vilket ger fordonsinstruktörerna tid att förbereda och att återhämta sig.
- Anställning av civil trafiklärare till Ing 2.

LITE LÄNGRE FRAM

Inom garnisonen genomförs åtgärder som på lite längre sikt kommer underlätta motortjänsten.

- Garnisonsgemensam motor- och trafikavdelning organiseras under 2025.
- Flertalet lokala instruktörskurser på olika fordon har genomförts och planeras att genomföras vid garnisonen inom de närmaste åren.
- Behovsanmälan av utbildningsanläggningar för truppslagets kvalificerade och avancerade fältarbetsfordon och fältarbetsmaskiner är inlämnat till arméstaben. Anläggningarna krävs för att utbilda och effektivt kunna bedriva utbildning parallellt och samtidigt öka underhållsstatusen på fordon och maskiner.

NYCKLAR TILL FRAMGÅNG

Anpassade fordonsutbildningar efter elevernas förkunskaper kommer göras i större utsträckning. Det är en nyckel till framgång för både förare och instruktörer. Validering av tidigare inhämtad civil kompetens är också en viktig nyckel vilken på ett effektivt sätt medger fler förare till plutonerna.

Fordonsinstruktörerna levererar årligen bra utbildade förare. Det ska vi fortsätta göra. Vi ska även

framöver fortsätta utbilda nya instruktörer på våra kvalificerade fordonssystem. Ett ständigt pågående arbete under många år framöver.

FORDONSINSTRUKTÖRSKURS

Under våren 2025 genomför bataljonen med stöd från hela garnisonens en lokal fordonsinstruktörskurs. Fler instruktörer kommer på sikt att ge fler utbildade förare till krigsförbanden. En högt prioriterad kurs vid regementet med anledning av de fordonsunga ingenjörbataljonerna.

Det finns sammanfattningsvis bra förutsättningar vid garnisonen och instruktörerna behöver i allt mindre utsträckning uppfinna ”hjulet” varje gång en ny fordonsutbildning planeras och genomförs.

BEREDSKAPSKOMPANIET

Regementets anställda kompani, Beredskapskompaniet, har under hösten varit fullt engagerat i såväl utbildning och övning som nationella och internationella operationer. Kompaniet, bestående av regementets anställda förband, utgör del av ett flertal krigsförband. Huvuddelen är ett bandgående brigadingenjörkompani, men delar tillhör bland annat stab- och trosskompani och andra brigadingenjörbataljoner.

TEXT: JAKOB HÖRCK, CHEF BEREDSKAPSKOMPANIET

FOTO: JOSEFIN SJÖLING & MARTINA GUSTAFSSON

Stärkta av Överbefälhavarens ord "allt och alla för krigsförbanden" har därför krigsförbandens verksamhet fått särskilt uppmärksamhet under hösten. I synnerhet så har bataljonens och kompaniernas krigsförbandstid gett ännu bättre planer för aktivering- och mobilisering. Som kompanichef erfordras ständig uppmärksamhet och tydlighet för att verksamheten i grundorganisationens beredskapskompani och krigsorganisationens ingenjör- och stab- och trosskompanier inte ska ske på bekostnad av varandra. Officerare och specialistofficerare måste få förutsättningar för att kunna verka i den ena organisationen och samtidigt förbereda i den andra. Gruppbefäl och soldater måste vara utbildade, övade och beredda att verka i bägge organisationerna då de inte bara är regementets anställda kompani med god förmåga att omedelbart lösa uppgift, utan också en del av krigsförbanden i fältarmén. Framgent så kommer kompaniet att under krigsförbandshelgen i mitten av november ytterligare stärka krigsförbandens närvaro i medarbetarnas sinne, skapa god ordning i personaltjänsten, samt befästa förbandsandan. Sedermera så avses att med huvuddelen av kompaniet organiserat som krigsförband genomföra vårens Operation Sankt Göran med hög ambition i syfte att öva och pröva höstens förberedelser, och tillse att den eftersträvaransvärda rådhetsen och rörligheten finns.

Utbildning på Brobandvagn 120 är en av många verksamheter som pågått på kompaniet under hösten. Foto: Josefin Sjöling

FÖRBANDSANDA

Under tre vindpinade och fuktiga dagar i slutet av oktober genomförde kompaniets 1.ingenjörpluton en utbildningskontroll omfattandes krigets krav på en ingenjörssoldat. Framgångsrik minering, minbrytning, sprängtjänst, strid i terräng och bebyggelse, orientering och sambandstjänst, med mera, belönades med en stämningsfull avslutning på Soåshöjden där kompanistandaret upplystes av eldens sken och välförtjänt grill utspisades med Eksjö i bakgrunden.

Att ha genomfört en ingenjörutbildningskontroll med godkänt resultat och därmed bevisat sin förmåga som ingenjörssoldat bör uppmärksammas med mer än beröm från kompanichefen och regementsförvaltaren samt en värdig sammankomst på Soåshöjden.

Kompanichefen drar sig till minnes att redan vid 212. ingenjörkompaniets etablerande under hösten 2015 så dryftades såväl kompani- som utbildningstecken. Kompanitecknet är sedan länge etablerat och bärs med stolthet av Beredskapskompaniet men utbildningstecknet kvarstår. Kompanitecknet förtjänas traditionsenligt efter att den anställda yrkesofficeren eller soldaten deltar i kompaniets verksamhet, i synnerhet övningsserien, under utbildningsåret och därefter innan sommaren genomför en lerig terränglöpning påhejad av sina redan kompaniteckenförtjänta kamrater. Olika idéer har dryftats avseende ett ingenjörstecken. En idé är en sappörbåge med höga krav och därmed inte alla förunnat (något likt amerikanska arméns sapper-tab, vilken kräver godkänt resultat på en 28

Till vänster, bild från Fältarbetsskolans övning fördröj där Beredskapskompaniet också deltog. Foto: Josefin Sjöling

dagar lång utbildning). Bågar förekommer i armén med olika grader av officiellt godkännande (varav endast fem stycken i Reglemente Uniformsbestämmelser 2015, Unibest) och med olika innebörd (så som förbandstillhörighet, vidareutbildning, truppslag, kompetens, befattning, med mera). De bärs också med olika syften och krav, från pansarskyttebågen som oftast visar förbandstillhörighet till jägarbågen som visar på genomförd militär specialutbildning. I syfte att stärka förbandsandan, påvisa stoltheten och uppmärksamma ingenjörfunktionen genom en synlig och förtjänad tillhörighet och gemenskap så bör ett ingenjörtecken, i form av en båge med texten "INGENJÖR" vilken bärs på höger arm ovanför kompanitecken eller motsvarande, införas. Den ersätter inte de bågar som redan bärs på regementet, utan är alltså till för ingenjörtjänstens utövare.

Ingenjörbågen bör tilldelas personal som genomfört en utbildningskontroll likt den ovan beskrivna med godkänt resultat. Därmed torde den normalt sätt tilldelas personal som genomför sin grundutbildning på ett ingenjörkompani eller som har tjänstgjort på Beredskapskompaniet under ett utbildningsår. Naturligtvis kan provet genomföras och bågen förtjänas av

andra också. Utbildningskontrollen i sig, vilken innebär att tecknet är mer än en förbandstillhörighet, ger goda möjligheter att stärka såväl förbandsandan inom enheten som gemenskapen mellan de officerare, specialistofficerare, gruppbefäl och soldater som genomför provet. Utbildningskontrollen, vilken prövar de deltagande, bör sträcka sig över två till tre dygn och omfatta soldatkunskaper samt fältarbeten för fördröjning, överlevnad och rörlighet. Härvid är det underlag som Beredskapskompaniets 1. ingenjörpluton nyttjat en mycket stabil grund att utgå ifrån. Utbildningskontrollen bör vara årligen återkommande och

ske under tidig vår, lämpligtvis mellan vecka 8 och 14, för att alla ska ha hunnit tillgodogöra sig de kunskaper som krävs.

Ett sådant utbildningstecken är inte bara en fråga för ingenjörbataljonen, och verkligen inte bara för Beredskapskompaniet, utan bör omfatta minst hela regementet och gärna garnisonen samt arméns alla ingenjörer, exempelvis på Norrbottens regemente. Naturligtvis

kvarstår vissa frågor. Om det vanligtvis är ingenjörkompanier som bär ingenjörbågen, vilka tecken kan och bör tjäna samma syfte på stab- och trosskompanier och maskin-/brokompanier? Bör ingenjörbågen finnas i olika valörer, till exempel beroende på tjänstgöringstid i befattning och förband? Är det önskvärt och möjligt att ha ytterligare ett tecken med högre krav, t.ex. en sappör-båge? Dessutom så torde det vara en tidsödande och administrativt slyfylld process att söka få en ingenjörbåge reglementerad i Unibest genom HKV PROD FBE. I stället bör vi hörsamma dåvarande Överbefälhavarens inriktning "be inte om lov, fatta beslut".

Detta är chefen för Beredskapskompaniets uppfattning, och förhoppningen är att genom att förmedla detta i Götaingenjören så väcks tankar, idéer och synpunkter inom truppslaget vilket kan leda till en starkt förbandsanda, synbar stolthet och uppmärksammandet av ingenjörtjänsten.

"En soldat kommer att kämpa länge och hårt för en bit färgat band"
– Napoleon Bonaparte

Aspirerande fältarbetsdykare på väg ner i strömmande vatten i Dalälven. Foto: Martina Gustafsson

FÄLTARBETSSKOLAN

Först och främst vill jag även i skriftlig form uttrycka mitt välkomnande till Fältarbetsskolans nya kadetter sedan senaste numret. Specialistofficersutbildningen (SOU) 24/25 ryckte in på Fältarbets-skolan vecka 34. Ni är ett viktigt bidrag till funktionen där var och en av er kommer kunna bidra med unik kunskap in till Försvarsmakten. Mer om kadetternas verksamhet kommer ni kunna läsa i en annan artikel.

Verksamheten på Fältarbetsskolan drog igång direkt efter sommaren med Ingenjörinspektörens fältövning som Fältarbetsskolan arrangerade. Fältövningen genomfördes på ett mycket bra sätt i Vänersborgsområdet med ett brett deltagande ur både Ing 2 och Swedec men också med representanter ur brigad, division och militärregioner (MR). Dessutom deltog Trafikverket vilket var mycket givande. Nästa fältövning planeras att genomföras efter semestern 2025 och inriktas mot Mälardalsområdet.

FÄLTARBETSMÖTEN

Vidare har chefen Fältarbetsskolan tillsammans med ingenjörinspektören deltagit på Nordiskt inspektörmöte i Skive i Danmark. Flera viktiga frågor diskuterades där den gemensamma nämnaren var tillväxt och hur vi ska kunna hjälpa varandra att skapa synergier och öka vår effektivitet tillsammans. Man kan konstatera att alla nordiska länder har samma målsättning givet omvärldsläget. Vi har hunnit olika långt i vår implementering och utveckling av förmågor och dessa skillnader ska vi dra nytta av och lära av varandra för vår gemensamma förmågeutveckling.

Utvecklingschefen deltog i chefen Försvarsstaben stödenhets (C FST STÖD) rörlighetskonferens i september där huvudsyftet var att

ensa Försvarsmaktens (FM) syn på behov avseende militär rörlighet (av Military Mobility/Counter Mobility) och bidra till en gemensam mål- och lägesbild inom verksamhetsområdet bland samtliga intressenter inom främst Försvarsmakten men även övriga totalförsvarsintressenter.

UTVECKLINGSAVDELNINGEN

Utvecklingsavdelningen genomförde i början av oktober en resa till Karelska brigaden (inom ramen för FISE samarbetet) för att fördjupa vårt samarbete avseende materielutveckling och i synnerhet interoperabilitetsaspekter.

Ing 2 har skickat in ansökan om ny verksamhet till Arméstaben omfattande metodförsök med RPAS (Remotely Piloted Aircraft System, UAV 06 - Unmanned Aerial Vehicle), beräknad materielleverans före jul 2024. Planering är påbörjad för att inleda metodförsök kvartal 1 2025 och verksamheten omfattar utbildning, övning och insatser samt materiel- och metodutveckling.

Fältarbetsskolans studie överlevnad och signaturanpassning fastställdes av Arméchefen den 6 mars 2024. Detta arbete har fortsatt under hösten där en styrgrupp med brukare, forskning och industri har etablerats enligt tripple helix-modellen. Detta för att driva innovation och implementering på ett effektivare sätt där materiel når brukare och förband snabbare.

UTBILDNING

Utbildningsavdelningen har under hösten stöttat militärregion syd med teoretisk och praktisk utbildning avseende fördröjande fältarbeten i infallsportar tillsammans med våra kadetter. Fältarbetsskolan genomför kontinuerlig dialog med samtliga militärregioner för att stötta regionerna med utbildning och kompetenshöjande verksamhet.

FÖRSÖKSAVDELNINGEN

Som beskrevs i det tidigare numret av Götaingenjören (*nr 103, reds. anm.*) kommer Amfibiebro 400 att levereras till Försvarets materielverk (FMV) där Fältarbetsskolan med stöd av ingenjörbataljonen har uppgiften att genomföra verifiering av systemet. Under vecka 46 överlämnades den första broenhetsen till FMV i Kaiserslautern med representation från Fältarbetsskolan.

Med anledning av den omvärldsutveckling vi har sett de senaste 5-10 åren har kravet på Försvarsmaktens förmåga att upprätta tillfälliga förbindelser över vattendrag ökat. Som en del i detta har försöksavdelningen på Fältarbetsskolan gjort en omvärldsinventering om vad andra länder går i för riktning. Man har valt att bygga lösa hanteringssystem som kan bäras av till exempel rullflakslastbil eller liknande, dessa kallas i vanligt tal för Bridge Adapter Pallet (BAP). Framtagande av en svensk BAP har

genomförts under cirka fyra års tid i samarbete med FMV och industrin, Försvarmakten har under senaste året verifierat en prototyp av en BAP framtagna för våra behov. Systemmålsättning är framtagna och över-sänd till AST för fastställande och därefter kan anskaffning ske.

Genomförda verifieringar och valideringar av Däcksbro 300 (DB 300) har påvisat att nuvarande Bogserbåt 4 (BB 4) inte har tillräcklig kapacitet i strömmande vatten för att få ur maximal operativ förmåga avseende trafikklasser i flytbrosys-

tem DB 300. Bogserbåt 5 (BB 5) ska anskaffas i syfte att tillgodose Försvarmaktens behov avseende antalet flytande förbindelser samt för att nå maximal teknisk kapacitet avseende trafikklasser på förbindelserna.

Avslutningsvis vill jag välkomna alla nya medarbetare till Fältarbetsskolan. Ni är alla en viktig del av funktionsutvecklingen och jag vill särskild betona vikten av vårt samarbete med Swedec och I 19 vars bemanningsuppdrag är en förutsättning för vår gemensamma utbildning av kadetter. Detta skapar en organisa-

torisk mångfald på skolan vilket gynnar vår funktionsutveckling. Till sist vill jag rikta ett stort tack till alla på Fältarbetsskolan, elever som personal och alla er som har varit direkt eller indirekt inblandad i vår utbildnings-, utvecklings eller försöksverksamhet under det gångna året. Jag önskar er alla en god jul, ett gott nytt år och en utsikt om lika goda arbetsinsatser under nästa år!

/Överstelöjtnant Sebastian Winther
Chef Fältarbetsskolan

KADETTER PÅ FÄLTARBETSSKOLAN BERÄTTAR

- en inblick i SOU/ROU-utbildningen

TEXT: TEO MÖRK, WILMA JEDSELIUS, THEO PETERSSON, FELIX WYON, ALICE ANDERSSON OCH VILLE WINBERG

På Göta ingenjörregemente ligger Fältarbetsskolan, där det just nu utbildas specialistofficerare (SO), reservofficerare (RO) och taktiska officerare. I denna artikel kommer vi möta ROU/SOU 24–25 (reservofficersutbildningen och specialistofficersutbildningen) som kommer att berätta vad de har gjort under sina två första månader på Fältarbetsskolan.

Bild från kadetternas skjututbildning.
Foto: Teo Mörk

SKJUTUTBILDNING

Skjututbildningen har varit mycket givande och anpassad efter oss som individer och inte utefter boken. Detta har gett oss en bredare kompetens kring skyttet men framför allt hur vi som framtida officerare kan anpassa skjututbildningen för enhetens kompetens. Något som även har varit mycket givande med kursen är att vi som elever fått leda majoriteten av skjutpassen och på så vis fått planera och känna på ansvaret som ligger bakom ett lyckat skjutpass.

Det som har varit svårast eller rättare sagt mest krävande har varit att genomföra skjutning i skymning. Här har vi behövt anpassa oss efter de yttre faktorerna och hitta lösningar för att uppnå tillräcklig verkan så snart som möjligt.

LEDARSKAP OCH PEDAGOGIK

Ledarskap och pedagogik utgör grunden för ett bra befäl och en bra ledare. Detta är en kurs man läser

på Fältarbetsskolan för att förbereda kadetterna för den blivande officerens roll. Kursen är fördelad över hela utbildningsperioden där man under de utbildande momenten utvärderar ledarskapet och pedagogiken. Kursen innefattar också olika föreläsningar och praktiska övningar.

FYSISKT STRIDSVÄRDE

Kursen fysiskt stridsvärde handlar om hur individer kopplat till Försvarmakten på bästa sätt ska bygga upp en träningsplanering och genomföra träningen. Då tjänsten är fysiskt krävande bör individer träna utifrån sina svagheter så de inte blir gränssättande samt få en skadefri personal.

Kursen har innefattat både fysisk och psykisk träning. Den psykiska delen innehåller bland annat utbildning inom kost och vätska, sömn och återhämtning. Under kursen har det funnits en balans mellan de teoretiska och praktiska momenten.

Lärarna har planerat schemat så att kursen har varierats med annan tjänst och därav fått ett helhetsperspektiv kring hur träningen vävts in i utbildningen.

SPRÄNG- OCH MINTJÄNST

Många av utbildningarna man har på Fältarbetsskolan är roliga och intressanta, men om det är något som militärer älskar så är det när det smäller.

SOU/ROU 24–25 har under två veckor haft utbildning på spräng- och mintjänst. Under dessa veckor har kadetterna på Fältarbetsskolan haft teori samt praktik på allt från objektförstöring, vägtrumssprängning, utläggning av minor och skrivning av minprotokoll.

Som kadett på Fältarbetsskolan är spräng- och mintjänsten något som har stor betydelse. Att som ka-

dett erfordra kunskapen som denna kurs har innehållit kommer man i framtiden att kunna utbilda nya soldater inom detta område. Man kommer även i en möjlig framtida ofred kunna bidra till Sveriges säkerhet genom rörlighet och fördröjande fältarbeten, något som bevisats vara viktigt för att kunna segra i ett krig.

ELEVSVAR OM KURSEN FYSISKT STRIDSVÄRDE

Vad är det främsta du tar med dig från kursen?

Den krav- och kapacitetsanalys man gör inför behovsanpassningen av olika träningsformer har gjort att jag förstår hur jag på bästa sätt ska kunna träna för att nå min befattnings krav och mitt bästa resultat.

Vad har varit tuffaste med kursen?

Det har varit några tyngre teoripass med mycket fakta och detaljer att ta in men lärorikt att lära sig hur kroppen fungerar och reagerar på träning.

Hur anpassades kursen för någon som var skadad?

Det var framför allt konditionsträningen som påverkade träningen. Här var lärarna flexibla vilket gjorde att man har kunnat delta fullt ut men med några anpassningar. Exempelvis har konditionspass genomförts på cykel, då löpträning skulle belastat skadan för mycket.

Kadetterna på Fältarbetsskolan är mycket nöjda med utbildningen och de höga smällar som den erbjuder. Bilden visar hur kadetterna tillverkar en provisorisk slangladdning som nyttjas till att spränga vägtrummor.

Foto: Andreas Bengtsson

ÖVNING FÖRDRÖJ

En årlig övning för Fältarbetsskolans kadetter där de utvecklar och övar sin förmåga att leda och utbilda trupp. Övningen syftar till att skapa en komplex och realistisk kontext där så många kadetter som möjligt samtidigt tränas mot så många lärandemål som möjligt. Kadetterna planerar och genomför övningen med stöd av Fältarbetsskolans lärare.

LOGISTIKENHETEN

Vid Logistikenheten (LogE) börjar arméns tillväxt nu märkas konkret. Det utökade antalet soldater tillsammans med trånga lokaler i serviceförrådet har gjort att rekryternas tvättbyte sedan i somras sker i byggnad 38 fyra dagar i veckan. På så sätt frigörs plats i serviceförrådet och soldaterna har kortare väg att gå. Just infrastrukturen är vårt största problem när LogE ska stödja en utökad verksamhet i garnisonen och inom Försvarsmakten.

Tekniska avdelningen får under våren 2025 flytta in i det nya teknikhuset och det kommer att bli ett stort lyft för både arbetsmiljön och förutsättningarna att utbilda och stödja inom teknisk tjänst. För Försörjningsavdelningen är det främst avsaknaden av ett motorförråd och ett alldeles för litet serviceförråd som är de största problemen. Vi hoppas att den planerade ombyggnationen av byggnad 79/235 ska komma igång under 2025. Då ska det kallförråd (byggnad 79) som är sammanbyggt med serviceförrådet (byggnad 235) isoleras och väggen mellan byggnaderna rivas så att serviceförrådet blir dubbelt så stort. Ett annat infraprojekt som vi önskar se effekt av i närtid är de moduler som ska byggas omedelbart söder om serviceförrådet för att möta behovet av ökade personalutrymmen som omklädning, kontor och pentry när personalstyrkan på enheten växer.

TILLVÄXT AV KRIGSFÖRRÅD

Även inom krigsförrådsverksamheten märks tillväxten och det kommer med början 2025 byggas eller anskaffas ett stort antal mobiliseringsförråd fram till 2030. Detta genomförs inom det så kallade "IPT-projektet" där det byggs standardförråd av tre olika storlekar och där alla objekten redan är beslutade och pengar finns avsatta. Det märks ett tydligt ökat fokus på just krigsförrådsverksamhet och krigsplacering av materiel. LogE i Eksjö blev i våras utsett som en av två logistikenheter i armén att pröva en ny metod för att krigsplacera materiel som avsevärt höjer kvalitén på slutresultatet av arbetet. LogE stab och Försörjningsavdelningen har under hösten arbetat intensivt med detta. Parallellt med detta pågår förberedelser för Operation Sankt Göran som syftar till att öka arméns förmåga att mobilisera.

Arbetet går framåt med den nya teknikhallen som den tekniska avdelningen på LogE ska flytta in i under 2025. Foto: Josefin Sjöling

KRAV PÅ TILLGÄNGLIGHET GER NYA RUTINER

En annan konsekvens av utvecklingen inom Försvarsmakten är ökade krav på tillgänglighet till den materiel som vi har. Detta är drivet av både ökade beredskapskrav och att Försvarsmakten ska växa

samtidigt som betydande mängd materiel skänkts till Ukraina. Tekniska avdelningen har under hösten i samarbete med våra underhållsleverantörer analyserat flödena vid främst grundtillsyn av fordon och har nu tagit fram ett nytt sätt att arbeta som ska effektivisera flöden inom och mellan de aktörer som är inblandade. Förberedelser och viss utbildning pågår och det nya arbetssättet införs vid årsskiftet 2024/2025. Ambitionen har varit att korta tiden ett fordon är borta från brukaren med i snitt två tredjedelar och alla inblandade tror att målsättningen kan uppnås. 2025 får utvisa hur väl detta faller ut.

/Major Mattias Lagerqvist
Chef Logistikenheten

GARNISONSENHETEN

En ökad tillväxt kräver också en ökad stödfunktion, inte minst för att uppnå rationalitet och synergier utan att rätt individ gör rätt uppgift. Utvecklingen av en mer rationell och effektiv stödorganisation inom garnisonen fortskrider i form av etablering av en infraavdelning, i syfte att öka stöd, beredningskraft och uppföljning i infrastrukturfrågor. Dessa frågor riskerar annars att bli gränssättande i vår tillväxt.

Utöver denna organisationsförändring kommer Garnisonsenheten (GarnE) att tillföras en motoravdelning från 1 juli 2025, med ingående civila trafiklärare. Motorutbildningar inom garnisonen kommer samordnas vid GarnE med ambitionen om att skapa en rationell organisation och lösgöra motorinstruktörer för att verka både i samordnad befattningsutbildning likväl som i förbandsskede vid egen pluton i rollen som instruktör.

ÖVNINGS- OCH SKJUTFÄLTEN

Utöver ovan nämnda avdelningar ökar Övnings- och skjutfältsavdelningen i Eksjö sin servicepersonal för att möta ökad verksamhet och tillväxt. Denna tillväxt i personal kommer behövas över tid för att nå långsiktig effekt. Näst på tur står för anställning av personal till Övnings- och skjutfältsavdelningen i Skillingaryd, så snart beslut kan tas. Övningsverksamheten ökar succesivt och markant, detta ställer allt högre krav på utbildningsanordningar inte minst då nya materielslag tillförs, exempelvis Amfibiebro 400.

Faktum kvarstår att för att kunna möta ökad övning och träningsintensitet måste också servicepersonalen öka, i syfte att rätt individ gör rätt sak, detta skapar rationalitet och effekt för våra krigsförband.

SIMULATORAVDELNINGEN

Simulatoravdelningen stödjer inte bara egen organisationsenhet och inom garnisonen, utan även Södra militärregionen, Marinbasen med

Bild från tidigare verksamhet på simulatoravdelningen. Foto: Erik Axelsson

flera med utrustning för övning och träning. Dels burna och fordonsburna simulatorer men också digitala stödsystem som StrisimPC (läs mer om detta på sida 32-33), Manpack (portabel stridsträningsanläggning STA), inomhustränare Granatgevär 18 (GRG18) och Robot 57 samt portabla varianter för utomhusträning. Alla systemen driftsätts och delvis underhålls samt utbildas på av simulatoravdelningen bestående av en officer, en kontinuerligt anställd soldat och i dagsläget en simulatoroperatör. Utöver detta löses externa uppgifter åt Försvarsmakten så som användarrepresentant för GRG18 (del projektledare).

I framtiden ser vi att den digitala miljön för övning och träning ökar allt mer, detta kommer ställa krav på ökad bemanning och infrastruktur för att rationellt kunna utbilda, öva och träna våra framtida krigsförband.

MARKSÄKERHET

Inom ramen för GarnE finns också Marksäkerhetsavdelningen, vars

uppgift är att stödja med uppföljning och stöd i arbetsmiljöfrågor, mark- och miljöfrågor samt tillståndsprövningar av olika karaktärer. Dessutom stödjer Marksäkerhetsavdelningen med el, brand i syfte att säkerställa efterlevnad av lagar och regelverk som är ålagt Försvarsmakten. Utöver dessa funktioner finns också verksamhets- och trafiksäkerhetsofficer vid avdelningen, dessa stödjer med samordning och kontroll av både trafik- och verksamhetsäkerhetsfrågor.

FYSISKT STRIDSVÄRDE

För att lösa uppgifter i våra krigsförband och även under produktionsförhållanden är vårt fysiska stridsvärde avgörande för uthållighet. Dessa frågor utvecklar och stödjer avdelningen för fysiskt stridsvärde med inom ramen för nivåhöjande utbildningar vid Fältarbetsskolan (lärare fysiskt stridsvärde), utbildningsstöd vid grundutbildningskompanierna genom uppföljning och stöd med prov och årliga tester. Dessutom arrangerar avdelningen tävlingar, lokalt (garnisonsmästerskap),

regionalt (regionsmästerskap), samt försvarsmaktsmästerskap (FMM). Där FMM orientering sommaren 2025 just nu står i fokus. Mycket tid läggs också på underhåll och utveckling av lokaler som utom- och inomhusgym med mera. Mer fokus kommer också läggas på att upprätthålla fysiskt stridsvärde för personal placerade i olika krigsförband genom utbildningsstöd, träningspass och tävlingsverksamhet, vilket också möjliggör att förmågan i krigsförbanden ökar.

FÖRSVARSHÄLSAN

Som en del i garnisonen och GarnE möjliggör Försvarshälsan (FH) ett medicinskt stöd till grundutbildningskompanierna och anställd personal. FH arbetar med bredd, dels daglig sjukvård för främst värnpliktiga men också preventiv och lagstadgade undersökningar samt rehab för anställd och värnpliktig personal. Ökade volymer på grundutbildningskompanierna märks också vid denna avdelning, inte minst under hösten

där situationen kräver förändrade metoder och personalbehov för att möta framtida behov. Utöver den dagliga verksamheten ingår FH som alla andra avdelningar i Militärbas Eksjö vilket också ställer krav på fredstida planering och rutiner.

/Major Pär Nordahl
Chef Garnisonsenheten

IDROTT OCH TÄVLINGAR

Ing 2 har historiskt varit framgångsrika i olika försvarsmaktsidrotter. Vi har haft medarbetare som representerat Sverige i militära tävlingar internationellt.

TEXT: TOBIAS BREDHAMMAR, IDROTT- OCH FYSISKT STRIDSVÄRDESAVDELNINGEN
FOTO: MIKAEL FRISK, MADDELENA LAGO & TOBIAS BREDHAMMAR

Inom Sveriges gränser har förbandet presterat bra i framförallt i de obligatoriska tävlingarna orientering, skytte och patrullfälttävlan. I orienteringen har vi haft svårt att få in nya och yngre deltagare. Hur kan vi som fadderförband för orienteringssporten visa föregångsmannaskap genom att delta med bästa laget på tävlingar och bredda idrotten genom att få in nya idrottare?

Försvarsmaktsidrott avses organiserad fysisk aktivitet, i tävling eller tävlingsliknande förhållanden som genomförs i tjänsten. För-

svarsmaktsidrott infattar representations-, tjänste- och breddidrott som genomförs med olika primära förtecken.

ORIENTERING

Försvarsmaktsmästerskapet (FMM) i orientering arrangerades 2024 vid F 7 där Ing 2 kom tvåa efter att Oskar Svärd tagit flera placeringar på sista sträckan. Laget bestod av Anders Edvardsson, Jonas Frohlund, Elias Grafström, Johan Berglund och Oskar Svärd. När vi jämför med laget som tog silver efter en sekund-

strid mot F 17 för 18 år sedan så är det bara Anders Lind som är utbytt mot Elias Grafström. I individuella orienteringen var det glädjande att värnpliktige Johan Lindén fick chansen att åka och presterade bra ifrån sig.

PATRULLFÄLTÄVLAN

För första gången i historien arrangerade Marinbasen FMM patrull och det blev en tävling i marinens tecken med moment i eller vid vatten. Ing 2:s lag bestod av Joakim Asarsarsson, Emil Mrdjenovic, Robert

Vikström, Oliver Lindstrand och Mikael Frisk som lagledare. Inför tävlingen tvingades tre uttagna officerare lämna förhinder på grund av skada och sjukdom. Detta gjorde att Lindstrand fick hoppa in i laget två dagar innan tävlingens start. Med tanke på detta så var det en väldigt bra prestation att komma på tredje plats bland officerslagen.

Vi behöver fortsätta informera om tävlingar, utbilda och ge rätt förutsättningar att träna och tävla för att vi ska få in nya deltagare och föryngra laget till framtida tävlingar. Det gäller från grundutbildning, introduktionsutbildning, officersutbildning och till övrig anställd personal. Vi tror att tävlingar kan vara en av flera anledningar till att idrottsintresserade vill söka sig till Försvarsmakten och att även behålla personal. Idrotten kan vara en metod att utveckla förmågor och kapaciteter mot krigsbefattningar, skapa en vinnarkultur på förbandet och vara bäst när det gäller och vinna mot motståndaren.

När Ing 2 vann FMM Patrull 2017 på Amf 1 togs sex deltagare ut i ett tidigt skede och träningen ordersattes. Det var en framgångsfaktor tillsammans med ett motiverat lag som satte en hög målsättning och genomförde träningspassen enligt plan. Här ville laget som bestod av Oskar Svärd, Daniel Zohrab, Christopher Sandgren och Joakim Assarsson visa att Ing 2 är bäst när det gäller. Ett annat framgångsrikt år var 2021 när Ing 2 lyckades vinna två av de tre obligatoriska tävlingarna i Försvarsmakten. Förbandet vann FMM i Budkavle och lagtävlingen i FMM i Banskytte och Fältskytte. I skjutlaget ingick Pär Nordahl, Mikael Lundberg och Emil Mrdjenovic.

FMM ORIENTERING 2025

2025 har Ing 2 fått uppgiften att arrangera Försvarsmaktsmästerskap i

orienteringsskytte och orientering och detta kommer göras i samarbete med orienteringsklubbarna i närområdet. Ing 2 har de senaste åren arrangerat Försvarsmaktsmästerskap i Patrull 2018 och 2023. Patrullfälttävlan är en tävling som kräver flest funktionärer av Försvarsmaktsidrotterna som arrangeras av förbanden. Med breddidrott avses lokala aktiviteter som stimulerar till fysisk aktivitet/tävlande och riktar sig brett till samtliga personalkategorier i Försvarsmakten. Syftet med breddidrott är primärt att stärka den enskilde medarbetarens/gruppens motivation till fysisk aktivitet. Träning mot breddidrottsarrangemang kan därmed utgöra en metod för att stärka medarbetarens fysiska prestationsförmåga, hälsa och vara personalförbättrande.

I oktober arrangerade Ing 2 garnisonsmästerskap i löpning där Simon Teodorsson satte banrekord på 35:34 minuter på 10 km löpning. Det var en fantastisk dag på jobbet med fina förutsättningar för löpning och ett sätt att stärka förbandsandan.

FM Elit där Oskar Svärd ingår ska via sitt idrottande inspirera till träning samt stärka varumärket. När Götaingenjören publiceras vet vi om Swedish Armed Forces Adventure Team blivit världsmästare för tredje gången i Adventure Racing i Ecuador.

Garnisonsmästerskap löpning 2024.

Garnisonsmästerskap och regionmästerskap syd skidor 2024.

Swedish Armed Forces Adventure Team vann VM i Adventure Racing i Sydafrika 2023. Foto: Joel Thungren

STRIDSSIMULATOR PERSONAL COMPUTER

- datorspel i försvarets tjänst

Bild från StrisimPC där Brobandvagn 120 lägger bro skyddad av stridsfordon/stridsvagn.

Instruktörskurs på Vapenstation 01 genomför skjutning mot drömare i StrisimPC. Foto: Erik Lanzén

I Försvarmakten har vi många utbildningssystem för att utbilda soldater och officerare och ett lite mer otippat system av dessa är ett datorspel. För den som är bekant med dataspelet Arma 3 känner man snabbt igen sig när man sätter sig ner vid StrisimPC:s datorer.

TEXT: THOMAS MAGNUSSON, SYSTEMOPERATÖR SIMULATORAVDELNINGEN
FOTO: ERIK LANZÉN

Huvudmjukvaran i StrisimPC heter VBS4, Virtuellt Battle Space 4, och är en vidareutveckling av det civila first person shooter spelet Arma.

Men där tar skillnaderna slut. Även om grunderna är lika har VBS4 utvecklats med militära kunder i fokus och det har införts funktioner som ger ett brett smörgåsbord av möjligheter. Här finns allt ifrån att öva enskild soldat i motståndarkunskap eller indirekt eld till att utbilda och genomföra plutons- och kompanimoment. Alla rörelser, händelser och ordrar spelas in och kan följas upp i utvärderingsverktyget – mycket likt det omtyckta STA, stridsträninganläggningen, kan erbjuda ute i terränglådan.

VAD ÄR DÅ STRISIMPC?

StrisimPC står för Stridssimulator Personal Computer och är en anläggning bestående av datorer i ett eget nätverk med ett antal olika mjukvaror som erbjuder olika

funktioner.

I Eksjö består vår anläggning av 32 elevdatorer och två övningsledardatorer och befinner sig i normala fall i byggnad 90 våning två med begränsning 28 elevdatorer på grund av platsbrist. Under tiden som byggnad 90 renoveras är anläggningen grupperad ute i Ridhuset Ränneslätts norra flygel där vi får plats med 30 elevdatorer.

Huvudmjukvaran i StrisimPC är som tidigare nämnt VBS4 och används av många länders försvarsmakter. Systemet erbjuder färdiga grundövningar att genomföra, alternativt kan man skapa egna övningar som passar sina egna mål och syften. Systemet har hela Sveriges terräng att tillgå. Under våren tillförs de nya operationsområdena Finland och Baltikums terrängar - vilket möjliggör att man kan öva i "rätt" terräng om man så vill det. Passar inte terrängen kan man själv enkelt ändra den för att passa

övningen. Äntligen kan man skapa "SoldF"-terrängen!

En stor fördel med VBS4 är dess flexibilitet och bredd. Tidigare under hösten skapades det skjutövningar för att bekämpa drönare åt instruktörskurs vapenstation 01, och nu tittar vi på bataljons-TOLO (tankning och laddningsomgång) bara för att ge exempel på hur brett man kan jobba i systemet.

Utöver ovan nämnda funktioner finns det även mjukvaror för ledningsfunktioner för PC-DART och stridsledning bataljon (SLB) vilket gör att med den inbyggda radion i VBS4 kan träna ledningsfunktioner och metoder i systemet, mer om SLB senare i artikeln.

ATT ÖVA MED ANDRA, MEN HEMMA

Inom en kort framtid kommer hela Sveriges anläggningar kopplas ihop till ett gemensamt nätverk vilket i första hand har administrativa syf-

ten. Att kunna uppdatera och underhålla nätverken centralt, men det kommer med en väldigt stor bonus – att kunna sitta i Eksjö och öva med personal i Boden. Detta öppnar för många möjligheter. Öva med eldledningsgrupp som sitter i Skövde medan vi genomför kaderövning på kompaninivå eller så kan vi understödja manöverförbanden med ingenjörskompetens när manöverförband vill utbilda på till exempel anfall över vattendrag och så vidare. Möjligheterna är många och det ska bli spännande att se hur vi utnyttjar den möjligheten!

SLB/LSS-MARK¹

En av de mer i tiden mest intressanta programmen som finns i systemet är det som heter SLB, alternativt Ledningsstödsystem Mark.

För de som aldrig har hört de här orden förut är det ett nytt led-

ningssystem i Försvarmakten som är under införande. Vad det gör är att i realtid visa var alla egna förband befinner sig samtidigt som man genom systemet kan skicka ordrar, rapporter och grafik för att samordna strid och övrig verksamhet. Beredskapskompaniets vagnar har varit först ut på regementet med att få det monterat under hösten.

Nuvarande konfiguration i anläggningen är bara en mjukvara för att öva hantering av systemet, knappologi, hur man ritat grafik och skriver ordrar och så vidare. Men det jobbas redan på att länka SLB med VBS4. Detta kommer då medge att vi kan sätta SLB i ett sammanhang och genomföra en kaderövning på till exempel kompaninivå. Cheferna kan se sina förband röra sig i VBS4 och kan skicka ordrar och rapporter via SLB precis som man kommer göra i verklighe-

ten. Det möjliggör realistisk utbildning, men även uppfräschning på SLB-systemet inför övningsserier.

NUTID OCH FRAMTID

I dagsläget nyttjas StrisimPC främst riktat mot enskild elev där motståndarkunskap och eldobservatör står för de två vanligaste utbildningarna. Men det har börjat nyttjas mer och mer för flerelevsövningar såsom vagnchef- och besättningsträning, men även kaderövningar i plutons ram. Det är framför allt på flerelevsövningar där vi kan effektivisera utbildningen, såsom besättningsträning, funktionsövningar samt kaderövningar som fokus ligger på i framtiden.

Känner man att man vill nyttja StrisimPC eller är nyfiken på dess förmågor är man välkommen att kontakta simulatoravdelningen på funktionsmail Ing2-simavd@mil.se.

1. Läs mer om LSS Mark i Götaingenjören nr 103 2024

FN-DAGEN 2024

TEXT: KAJSA BONTA, VETERANSAMORDNARE
FOTO: DANIEL WIBERG

FN-dagen firas den 24 oktober till minne av att FN-stadgan trädde i kraft den dagen 1945, efter att de fem permanenta medlemsstaterna i FN:s säkerhetsråd och en majoritet av medlemsstaterna hade ratificerat FN-stadgan. Högtidsdagen instiftades 1948 för att främja syftena, målsättningarna och resultaten som FN står för internationellt.

Eksjö garnison uppmärksammade FN-dagen och det arbete som organisationen gör för att främja fred, säkerhet och mänskliga rättigheter runt om i världen med en ceremoni och kransnedläggning vid minnesstenen på S:t Lars kyrkogård i Eksjö. De som arbetar för att upprätthålla internationell fred och säkerhet hedrades. Efter ceremonin bjöds det in till fika i S:t Lars kapell, ett fint tillfälle att mötas för de utlandsveteraner som genomfört en FN-mission. På plats under ceremonin fanns även kamratföreningar och samarbetsorganisationer med fanor.

VÅRA FÖRBANDS ÖVERLEVNAD PÅ DAGENS SLAGFÄLT

- VSS-dagarna

Studien MARK192004S - Överlevnad - signaturanpassning avhandlar maskering och skenmål och genomfördes mellan 2021-2023. I början av 2024 fastställdes studien av arméchefen. I samband med detta beslut planerades en förevisning för Försvarsmaktens personal, som ett sätt att sprida kunskap om innehållet i studien.

TEXT: RICHARD ÖSTER, ROGER MILD & DENISE KYLVIK, FÄLTARBETSSKOLAN
FOTO: MARTINA GUSTAFSSON

Förevisningen fick namnet VSS-dagen, där VSS står för vilseledning, signaturanpassning och skenåtgärder. Kort förklarat är vilseledning en taktisk eller strategisk effekt som uppstår när soldaterna på stridsteknisk nivå genomför skenåtgärder och signaturanpassning.

SIGNATURANPASSNING

Signaturanpassning är en viktig komponent för att öka överlevnaden. En låg signatur är också en förutsättning för att kunna genomföra vilseledning. Om vi antar att allt som emitterar och avviker från bakgrunden kommer att kunna upptäckas och positioneras av moderna sensorer, uppfyller befintlig materiel inte helt dagens krav.

Den största operativa effekten säkerställs genom att ha en hög enhetlig förmåga till vilseledning, signaturanpassning och skenåtgärder i hela

Försvarsmakten. Vi behöver utveckla doktrin avseende vilseledning, taktik, teknik samt träningsmetoder med tyngdpunkt på maskering av våra förband.

Utveckling bör ske tillsammans med Försvarsmakten, Försvarets materielverk (FMV), Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) och industrin. Detta är en framgångsfaktor. Med detta arbetssätt möjliggörs en hög grad av försvarsinnovation och anpassningsbarhet utifrån förändrad kravbild och motståndarens förmåga. Området behöver därför ha en försörjningsstrategi och utveckling med ett uttalat samarbete som sker iterativt och kontinuerligt mellan brukare, tillverkare och forskning.

Framtida sensorer och sensornätverk kommer att ställa allt högre krav på såväl signaturanpassning som övriga delar i förbandens och systemens skydd. Allt fler sensorer

ökar risken för upptäckt. Även om inte upptäckt kan undvikas är det fördelaktigt att minska möjligheterna att klassificera och identifiera förbandens olika delar.

FÖRBEREDELSE

Förevisningen genomfördes på Ränneslätt i Eksjö och omfattade både materiel och aktuell forskning inom området. Dagen avslutades med ett seminarium för särskilt utsedd personal. Utställare var några av Sveriges främsta företag inom området.

Förberedelserna påbörjades redan ett par dagar innan förevisningen. Utställarna välkomnades varmt och började snabbt planera för att bygga upp de objekt som skulle visas på bästa sätt.

På morgonen den andra dagen anlände en stor del av ingenjörbataljonens ineliggande årskull tillsammans med sina befäl. De hade

natten innan varit förlagda i fält och sovit i tält, som de naturligtvis hade maskerat med de moderna maskeringsnät som Försvarsmakten använder sig av. Under dagen fick de lära sig mer om hur maskeringsnäten fungerar och hur de kan förbättra maskeringseffekten för att bli bättre på att inte synas.

De fick också möjlighet att se på maskerade och omaskerade fordon med olika sensorer. På så vis får man en uppfattning om vad fienden kan se och upptäcka med hjälp av modern teknologi, i både dagsljus och mörker och både från marken och från luften.

Den tredje dagen var avsedd för officerare och specialistofficerare ur hela Försvarsmakten samt FMV, FOI och Fortifikationsverket. De fick se och testa samma saker som ingenjörssoldaterna, men presentationer, frågor och diskussioner med utställarna låg på en högre nivå.

SEMINARIUM

Alla döljer det sanna, framhäver det faska på order och ger då sken av att du är:

- Kvar där du var
- Svag där du är stark
- Stark där du är svag

Vilseledning är effekten av vår signaturanpassning och våra skenåtgärder.

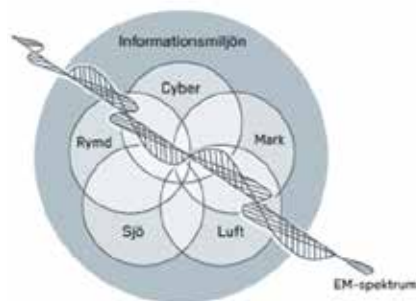
Insatsmiljön är komplex, med aktivitet både i luften, på marken och med stöd av informationsoperationer. Övergång till våldsanvändning har historiskt skett i högt tempo och ofta även överraskande och med stöd av vilseledning på flera plan. Först var det den som behärskade höjderna som gick lyckosam ut ur kriget. Vertikala sensorer är den nya höjden. Det är den som snabbast uppfattar var motståndaren är som kommer att få övertaget. Den tekniska utvecklingen på hot-

sidan medför dock att skyddet måste verka i fler våglängdsområden och även fortsätta att verka under pågående attack.

Övergripande består operationsmiljön av fem domäner, varav fyra är fysiska och en är både fysisk och virtuell:

- Markdomänen
- Sjödomänen
- Luftdomänen
- Rymddomänen
- Cyberdomänen (fysisk och virtuell)

Utöver dessa domäner behöver man också ta hänsyn till det elektromagnetiska spektrumet och informationsmiljön.

En aktör kommer sannolikt att försöka påverka sin motståndare i den domän där det ger mest effekt med minsta möjliga resursutnyttjande. Det innebär att det är nödvändigt att känna till varje egen sårbarhet i samtliga domäner och i hela operationsmiljön. Illustration: Anna-Karin Wetzig/Försvarsmakten

Det är effektivt att ställa motståndaren inför flera dilemman, eftersom det komplicerar och mättar beslutsprocessen, och tvingar denne att prioritera. Operationer som genomförs i flera domäner och på djupet och som stöds av vilseledning kan bidra till att skapa fler problem för motståndarens chefer.

SLUTSATSER

Framtida sensorer och sensornätverk kommer att ställa allt högre krav på såväl signaturanpassning som övriga delar i förbandens och systemens skydd. Allt fler sensorer ökar både möjlighet och risk för upptäckt, men ger även möjlighet till ökad precision vid bekämpning. En viktig fråga är om den framtida sensorutvecklingen kan minska eller till och med eliminera fördelarna med smygtekniken. Detta genom utveckling av sensorsystem som spanar inom flera frekvensområden kombinerade med avancerad databehandling. Nya material kommer också att möjliggöra ett allt effektivare kamouflage, som kan möta allt mer kvalificerade sensorsystem. Således kvarstår här växelverkan mellan medel och motmedel.

Åtgärder på kort sikt:

- Alla förband ska ha minst multispektrala nät med supportsystem för maskering.
- Anskaffa fler storlekar på maskeringsnät.
- Anskaffa signaturanpassningsmateriel som är terrängspecifik.
- Begränsa motståndarens möjligheter att samla in data på våra moderna system.
- Soldaten ska ha tillgång till utrustningsfärg och -tejp samt personnät.
- Plattformer behöver kunna maskeras på fem minuter av egen besättning.
- Vid anskaffning och utveckling ska signaturanpassning för alla plattformar och materiel beaktas.
- Plattformer behöver mängdmateriel för att dämpa signaturen under rörelse.
- Fokuserad utbildning på signaturanpassning med god kunskap om egen förbandssignatur.

UTSTÄLLARNA UNDER VSS-DAGEN

FOI (Totalförsvarets forskningsinstitut) är en statlig myndighet som bedriver världsledande forskning inom försvar och säkerhet till stöd för Sveriges militära och civila försvar. De har en djup kunskap om sensorer, elektromagnetisk strålning och egenskaper hos olika material.

SAAB Barracuda är en av världens största producenter med sitt huvudkontor och sin fabrik cirka tio mil från Eksjö. De har under många år levererat maskeringsnät till Försvarsmakten.

Mimicrys utvecklar en styrbar signaturanpassning och de har tagit fram prototyper för olika våglängder.

Swedboard tillverkar större skivor av olika material, främst miljövänliga fiberkomposit. Dessa skivor kan bland annat användas för att bygga skenmål.

Bild 1 - styrbar signatur Mimicrys.

Bild 2 - Skenbro Krigsbro 8.

FÖRSVARSBESLUT 2024, NATO OCH DESS PÅVERKAN PÅ FUNKTIONEN

TEXT: PER ÅKERBLOM, INGENJÖRINSPEKTÖR

Försvarsbeslutet är i skrivande stund ännu inte fattat men det är fullt klart att fältarbetsfunktionen i mångt och mycket kommer att följa den tillväxtkurva som övriga krigsförbandsstrukturer tillväxer i, framförallt i brigads och divisions ram. Till detta kommer territoriella och armégemensamma förband. Detaljerna är som sagt inte kända just nu men vi kommer antagligen att behöva utveckla och vidmakthålla åtminstone fem-sex ingenjörbataljoner på brigad- och divisionsnivå tillsammans med territoriella och armégemensamma ingenjörförband av kompanistorlek (antagligen överföringsförband). Det innebär grovt räknat ett fyrdubblat krigsförbandsansvar för Ing 2 (tillsammans med Swedec) under den kommande försvarsbeslutsperioden (eller fram till år 2035?).

Vilka interoperabla krav som ska uppfyllas är inte heller klarlagt just nu men en arbetshypotes är att skapa en organisation där ingenjörförbandens tyngdpunkt förskjuts uppåt i förbandshierarkin, det vill säga mot högre taktisk nivå och däröver. Denna tyngdpunktsförskjutning sker bland annat mot bakgrund att tidigare ramstyrd krigsorganisation inte längre begränsar oss, men framförallt sker den i syfte att skapa handlingsfrihet att kunna avdela fältarbetsresurser i kraftsamlingsriktning eller där andra behov finns att förstärka terrängen med fältarbeten, eller annan kritisk infrastruktur. I detta ligger även att kun-

na hantera och leda tillförda (civila) resurser för fältarbeten, möjligen i form av en återetablerad byggnads- och reparationsberedskap.

Parallellt med dessa långsiktiga utvecklingslinjer har vi att hantera frågan om bemanning i såväl taktiska som centrala staber och staber som utövar territoriell ledning. Förutom detta märks det redan nu att bemanningen i Natos ledningsstrukturer ger konsekvenser för oss. Än så länge har effekterna huvudsakligen varit av indirekt karaktär, bland annat i form av att vi fått avdela personal för att täcka sekundära luckor som uppstått på grund av uppdrag i Nato. Vi kommunicerar frekvent konsekvenser av externa bemanningsuppdrag samt söker samordningsvinster inom garnisonen för att minska verkan av detta ökade tryck på personal.

Prioriteringarna måste ibland vara hårda för att upprätthålla någon form av handlingsfrihet för att möta vad som krävs idag och vad som kommer att krävas av oss i framtiden. I grunden är det funktions-specifika befattningar som vi bör bemanna – det är min bedömning och fasta övertygelse att behoven av kvalificerad fältarbetskompetens i olika staber, nationellt såväl som internationellt, successivt kommer att öka och då behöver vi kunna möta de behoven på både kort och lång sikt. Jag grundar denna bedömning på att fältarbetsfunktionen nationellt är underdimensionerad (ur ledningshänseende) samt interna-

tionellt underbemannad. Dessutom har det skett en skärpt fokusering mot fältarbetsfunktionen på inte minst central nivå under den senaste 12-månadersperioden.

Några exempel på detta är att regeringen i augusti ställde uppdrag till Försvarsmakten att utarbeta en plan för militär rörlighet och att behovet av en återetablerad byggnads- och reparationsberedskap utreds (färdig utredning i maj 2025). Jag märker också att frågor kring fältarbeten och Nato i kombination med territoriell verksamhet och totalförsvaret blir mer exakta och skarpa. Ett problem är just att sakkunnig kompetens kring frågorna inte finns organiserade på central nivå i myndigheter, eller att man inte vet vem man ska vända sig till i olika funktionsrelaterade frågor. Dessbättre verkar insikten om detta öka successivt.

Det är därför viktigt att de av oss som verkar som ingenjörsofficerare förstår grundläggande militärstrategiska och operativa sammanhang och åtminstone rudimentärt kan omsätta de sammanhangen i ett fältarbetsperspektiv på olika ledningsnivåer, tillsammans med hur våra unika förmågor och krigsförband är avsedda att bidra i en operativ kontext, nationellt såväl som expeditionärt. Samtliga av oss behöver ha ett helhetsperspektiv i det vi gör dagligen kopplat till omvärldsläge, nationella behov och i viss mån också till hur vi påverkas som en del av Nato.

ARMÉNS FÖRÄNDRING STÄLLER NYA KRAV PÅ FÄLTARBETSOFFICERARE

I denna artikel kommer jag beskriva ett antal utmaningar som vi som fältarbetsofficerare står inför och några av de nya krav som ställs på oss. Med fältarbetsofficerare menar jag alla officerare, oavsett kategori eller anställningsform.

TEXT: SEBASTIAN WINTHER, CHEF FÄLTARBETSSKOLAN

Artikeln kommer beskriva ett antal områden som i huvudsak innebär tjänstgöring på stabsnivå och hur vi som yrkes- och reservofficerare inom funktionen behöver förbereda oss inför detta. Hur vi måste förändra vårt tankesätt och tänka kompetens ur ett större och bredare perspektiv. På en viss nivå kommer vi alla representera funktionen, inte en delfunktion, tjänstegren eller ett sakområde.

SAMMANHANG

Det finns få nutida exempel där den svenska Försvarsmakten står för så många och stora utmaningar som nu. Den moderna operationsmiljön har förändrats och förändras dagligen, dåtiden ligger i det du precis har läst och framtiden är nu. Vi är numera allierade Natomedlemmar som ställer särskilda krav på oss yrkes- och reservofficerare – vi ska kunna planera, genomföra och följa upp militära operationer i en helt ny kontext med nationellt fokus i ett multinationellt sammanhang tillsammans med våra allierade.

“The aim of E&IT (education & individual training, förf anm) is to develop educated and trained MIL-ENG staff officers and Non Commissioned Officers (NCOs) to operate successfully with current and future tools in the NCS and NFS at

the strategic, operational and tactical levels within NATO” (NATO MILITARY ENGINEERING STRATEGIC TRAINING PLAN – REVISION 1)

De operationer och militära insatser som har genomförts de senaste årtiondena har kunnat skräddarsys med personal utefter de specifika uppgifter som förbanden har haft. Detta har inneburit en nästan obegränsad möjlighet att stödja våra verkansdelar med specialister inom alla stabsfunktioner – detta har varit en fantastisk resurs. Framtiden ger oss inte samma möjligheter och det skapar också andra krav på oss officerare, på alla nivåer. Våra framtida ledningsbehov kommer ställa högre krav på uppdragstaktik, initiativ och att chefens syfte och målbilder är tydliga för att uppnå den effekt som efterfrågas. Våra fält- och territorialförbands samordningsbehov inom funktionen är också under förändring och utveckling. Det som ligger utanför brigad och divisionsförbanden är vitala funktionskedjor för att större militära operationer ska kunna genomföras men också för att kunna säkerställa samhällets funktionalitet. Detta kan innefatta kunskap och förmåga att samordna resurser i Nato med Totalförsvarets resurser som Trafikverk, Räddningstjänst

Kadetter under Fältarbetsskolans övning fördröj. Foto: Josefin Sjöling

och Polis vilket ställer krav på kunskap om våra och andras förmågor över hela förbandsspektrumet och i totalförsvaret på alla ledningsnivåer.

Våra krigsförband oavsett överordnad nivå är under utveckling, dels på grund av att Nato ställer andra krav på våra förmågor men också på grund av att armén ska lämna den gamla stridsgruppsarmén. I den gamla armén var våra förband, fältarbetsförbanden, utformade som kompetensorganisationer. Detta var helt rätt då men inte rätt när vi ska utforma vår organisation där vi strider i brigad, under en division i en kårstruktur och inte att förglömma är den organisation som ska fungera territoriellt både under artikel III

och V.

I VAD LIGGER UTMANINGEN?

Låt oss ta ett exempel. I funktionsavdelningen i divisionsstaben finns tolv fältarbetsofficerare som ska ha förmåga att planera, rådge chefen under genomförande och följa upp verksamhet dygnet runt. Detta betyder sex officerare i två skift. Dessa officerare ska kunna divisionens ingående fältarbetsförband och förmågor för att kunna fatta rätt beslut för att kunna nyttja resurserna effektivt. Dessutom kan divisionens avdelade operationsområde befinna sig inom ett eller flera militärregioner eller i ett än mer utmanande läge mellan två landsgränser. Detta ställer extremt höga krav på kunskapsbredden hos våra yrkes- och reservofficerare samtidigt som de ska kunna leverera relevanta råd till chefen vilket även kräver ett kunskapsdjup inom respektive förmåga.

Detta exempel gäller på samtliga stabsnivåer, det gäller förståelse för förbanden under sig, två nivåer upp och förband i sida. Denna förmåga måste alla vi fältarbetsofficerare besitta för att kunna vara en god stabsofficer och stödja chefen i sina beslut för att allokera rätt resurser i rätt tid för att uppnå önskad effekt och lösa militära problem.

Låt mig provocera – Funktionen har officerare som är allt för generella utan kunskapsdjup, vi har specialistofficerare som är allt för specialiserade utan kunskapsbredd och vi har reservofficerare med för lite tjänstgöringstid och kanske med förlegad kunskap. Jag skriver inte under på ovanstående stycke men argumentationen finns ute i organisationen. Vår organisation är fullt av kompetenta medarbetare i alla kategorier men kravställningen och förväntan på morgondagens yrkes- och reservofficerare har ökat. Då har jag ännu inte berört de in-

ternationella staberna som står för dörren. Vårt truppslagstecken symboliserar hela funktionen, det symboliserar fackkunskap, hantverkskunskap och förmåga till strid och det måste vi vara beredda att svara upp på oavsett militär erfarenhet, bakgrund eller nivå. Om dåtiden ligger i det du precis har läst och framtiden är nu, hur ska vi utvecklas?

VÄGEN FRAMÅT

I armén och på Fältarbetsskolan pågår ett arbete att formalisera de krav som ingenjörinspektören kommer ställa på oss alla inom ramen för vår yrkesutveckling och befordran. Dessa krav kommer formalisera vilka tjänstegrenar, delfunktioner och sakområden kring vilka vi ska bygga vår kompetens både som individ och funktion. Denna beskrivning kommer ställa krav på individen att skapa individuell bredd ju längre i karriären man kommer, oavsett officerskategori för att bli bättre yrkes- och reservofficerare och kunna representera hela funktionen i olika sammanhang. Dessa krav måste i nästa steg följa de förväntningar och krav som Nato ställer på oss officerare i funktionen på taktisk, operativ och strategisk nivå.

Att träna i vår krigsbefattning och med rätt krigsförband ökar vår förmåga. Vår generiska produktionsplan är inte våra krigsförband. Den generiska produktionen skapar dock en ypperlig förutsättning att skapa en bred förståelse och kunskap för våra olika typförband, ta den chansen. Träning i rätt krigsbefattning kräver någonting extra utav oss alla. Det betyder att vi ofta sitter på två stolar där krigsorganisation och grundorganisation inte innebär samma sak. Detta kommer de närmaste åren, med vårt personalläge, vara en utmaning men som utvecklar oss som individer och

våra förband och förbereder oss för nästa nivå.

Natos "command structure" och "force structure" är någonting annat än vad vi själva är vana vid. Den taktiska nivån sträcker sig ända upp till kårnivån en förbandsstruktur som inte har funnits i den svenska armén sedan fördelningarnas tid, vilket även det är en sanning med modifikation. Men nu finns den, inte i Sverige men i Nato och vi är Nato. Vi måste lära oss dessa strukturer och hur vi ska kunna verka som officerare i dessa sammanhang. Detta gör vi dels genom praktisk övning och bemanning men också genom utbildningsinsatser i vår officersutbildning på olika nivåer där vi utvecklar vårt system mot en Natoanpassning utan att förlora vårt stolta och välfungerande svenska fältarbets-DNA.

Att verka som yrkes- och reservofficerare i organisationen här och nu och samtidigt utvecklas inför framtiden är med dagens personalläge en balansakt på en väldigt välslipad knivsegg. Den viktigaste resursen och den mest gränssättande rent antalsmässigt är personalen, det är vi. Oavsett vem du är som läser, oavsett var i verksamheten, påstår jag att vi har alla verktyg för att utveckla oss som organisation och individ mot de framtida kraven som ställs på oss. Genom kurser på Fältarbetsskolan eller inom Nato och genom träning i krigsbefattning hittar vi vägar. Vi måste se oss själva i ett nytt sammanhang och ta ansvar för det sammanhanget där viljan hos den enskilda individen att utvecklas och söka kunskap kommer vara det som avgör.

INFRASTRUKTUR

- en viktig del av tillväxten

Den 1 juli, 2024, skapades Ing 2 Infraavdelning under Garnisonsenheten (GarnE). Infraavdelningen består för tillfället av chefen för Infraavdelningen och en infrahandläggare. Avdelningen får även stöd från elsäkerhetshandläggaren, som även tidigare har stött Ing 2 med infraärenden. Infraavdelningen är i dagsläget grupperade i byggnad 02 tillsammans med GarnE ledning och Marksäkerhetsavdelningen (Marksäk).

TEXT: VERONICA JOHNSSON, CHEF INFRAAVDELNINGEN

FOTO: JOSEFIN SJÖLING

Vid samtliga enheter på Ing 2 finns det även utsedda infraföreträdare som ska stödja Infraavdelningen med infrabehov vid respektive enhet och de ska aktivt delta i pågående behovsanalyser vid enheten. Sedan uppstarten har både chefen och handläggaren jobbat frenetiskt med att uppnå resultat kopplat till alla infrabehov vid Eksjö garnison.

PÅGÅENDE PROJEKT

Först och främst vill vi på Infraavdelningen informera om en del pågående projekt inom garnisonen.

I Fritidsgården pågår etapp tre av renoveringen. Fritidsgården ska bland annat få ett nytt kök och det innebär att byggnaden kommer få en delvis ny layout. Detta då det nya köket byggs på en annan plats, i syfte att slippa stänga ner Soldathemsförningens verksamhet under renoveringen. Projektet är något försenat men förhoppningen är att det nya köket står klart i början av 2025.

Att matsalen Traktören genomgår renovering har troligen inte gått nå-

gon obemärkt förbi. De största förändringarna kommer ske i köksdelen men även utspisningsdelarna kommer att ha fräschats upp när matsalen öppnas igen. Under tiden sker utspisning i den tillfälliga tältkonstruktion, som tyvärr inte ha kapacitet att ta emot betalande gäster, utan endast de som är berättigade till fri kost. Under förutsättning att allt går enligt plan ska Traktören slå upp sina dörrar igen i slutet av kvartal tre 2025.

Även byggnad 90 genomgår en större renovering för tillfället och den nyrenoverade byggnaden kommer att stå klar inför inrycket som sker efter sommaren 2025. Hygienutrymmen kommer göras om helt, för att få till samma typ av duschutrymmen som byggnad 01 fick i förra renoveringen, och ytskikten i alla logement byts ut.

Ett större projekt som långsamt men säkert fortskrider är den nya utbildningsanläggningen för teknisk tjänst. Detta objekt behovsanmälades redan 2007, med det vill vi ha sagt att infrastrukturprojekt tyvärr tar sin tid. Det är inte långa infraprocesser

som förbanden behöver i dessa tider, med ett behov av skyndsamt tillväxt i Försvarsmakten. Vår förhoppning är dock att vi når i hamn med inflyttning i denna specifika utbildningsanläggning kvartal 3/kvartal 4 2025.

För övrigt fortgår ”the never ending story”, det vill säga arbetet med att tillskapa en anslutningsväg till Ränneslätt. För det projektet finns nu ett justerat behovsunderlag (BU) som ska samrådstecknas och justeringarna ska godkännas av Försvarsstaben (FST).

Fler värnpliktiga, mer materiel och infrastruktur som inte hinner bli klar innan materielen är på plats kräver emellanåt interimslösningar. Det vill säga tillfälliga lösningar, intill en mer permanent lösning kan var på plats. Det kommer innebära fler moduler och eventuellt tältförvaringar inom garnisonsområdet framöver.

PROJEKT SOM ÄR I SIN LINDA

Ing 2 har för närvarande ett tiotal behovsanmälningar (Banm) för infrastrukturbehov inne, där vissa

fortfarande väntar på beslut från Arméstaben (AST). När besluten från AST har kommit, ska dessa behov gå vidare för analys och en behovsanalys (BA) ska upprättas. Parallellt har Ing 2 ett tiotal pågående analyser i BA-skedet alternativt precis uppstartade BA. Utöver det har Ing 2 ett antal infrabebehov som har fått godkänt att gå vidare, från fastställt BA, till att utarbeta behovsunderlag (BU).

Kopplat till alla pågående BA och de BA som ska startas upp, så krävs det ett aktivt deltagande i analyserna av enheternas infraförträdare. Om infraförträdarna inte har tid att delta i processerna så kommer inte behovsanalyserna att bli framtagna och processerna kommer att stanna upp.

För tillfället prioriteras BA och BU kopplade till objekt/byggnader som ska genomgå renovering. I samband med renoveringarna har verksamheten flaggat för behov av vissa verksamhetsåtgärder. Dessa projekt blir prioriterade då de måste synkroniseras med Fortifikationsverkets (FortV) redan uppstartade/pågående renoveringsprojekt. Andra projekt som prioriteras högt är projekt som är kopplade till materiel som tillförs garnisonen där tillräckliga/adekvata förvaringsmöjligheter saknas.

KOMMANDE RENOVERINGAR

Vi går ett händelserikt år till mötes 2025 kopplat till infra på Eksjö garnison. Eksjö garnison står inför ett flertal omfattande renoveringar av befintliga byggnader under kommande år. Dessa renoveringar innebär att vissa byggnaderna måste tömmas och verksamheten måste då inrymmas i andra byggnader under tiden. För er alla som tjänstgör inom garnisonen kan det medföra en påverkan på er verksamhet och vi vill med denna information vädja till att alla hjälper till och bidrar.

I byggnad 41 ska det äntligen byggas omklädningsrum med utrustningsförvaring och FortV har framfört behov av att renovera byggnaden

Planer finns för renoveringar av byggnad 01, 02 och 41.

i sin helhet, i samband med denna ombyggnation. Det är där emot inte beslutat än om en fullständig renovering kommer genomföras eller inte. Om det beslutas att byggnad 41 ska genomgå renovering, innebär det att Expeditionen, GEO och Am- och minröjverkstan måste flytta ut under renoverings- och ombyggnadstiden. Planen är att det påbörjas under senare delen av 2025.

Det här innebär för garnisonen ett stort "hoppa bock" system... eller "katten på rätten" lek, där verksamheter kommer behöva flytta runt på garnisonen. Exakt vilka byggnader som kommer påverkas kan vi i skrivandets stund inte informera om. Utredning och planering pågår.

Utöver ovan nämnda större projekt så kommer underhåll att ske på fler byggnader, men de kommer inte behöva tömmas.

Återkommande under hela året, månadsvis, genomförs drifts- och underhållsmöten tillsammans med FortV, där kommande och pågående projekt kopplat till vidmakthållande av befintliga byggnader tas upp. FortV tar även fram en treårig underhållsplan för Förvaltningsområde sydöst, där Eksjö garnison inklusive Skillingaryd ingår. Dessa planer består av både löpande underhåll och större ägarrelaterade investeringar.

Ing 2 infraavdelning har tagit del av underhållsplanerna och inkommit med vissa justeringar.

Kopplat till mindre verksamhetsrelaterade behov, uppsättning av krorar, whiteboards, hyllor mm, har Ing 2 möjlighet att insända, så kallade, T2-beställningar. T2 beställningar ska numera gå via Ing 2 infraavdelning, innan de går till LpLE Syd i Eksjö som i sin tur sänder in dem till FortV. Husansvariga tillsammans med enhetscheferna beslutar vilka verksamhetsrelaterade behov som ska gå vidare till Infraavdelningen. Att beakta är att större infrarelaterade åtgärder i byggnader inte får genomföras på verksamhetsmedel, T2-medel, dessa ska gå i anskaffningsspåret och startar med en behovsmotivering som ska in till Infraavdelningen. Behovsmotiveringarna tas sedermera upp på beredningsmöte infra där det döms av om behovet ska gå vidare till en behovsanmälan till högre stab.

Beredningsmöte infra genomförs en gång i månaden med Ing 2 och Swedec. Varje kvartal genomförs ett möte i arbetsgrupp infra där alla organisationsenheter inom garnisonen deltar och frågor som berör hela garnisonen kan beredas och beslutas av ställföreträdande garnisonschefen.

FÖRSÖK MED ELFORDON

Utvecklingen i fordonsindustrin går mer och mer mot alternativa drivmedel. Detta är drivet både av efterfrågan och av reglering från politisk nivå. Flera fordonstillverkare har redan, eller har aviserat att de ska, sluta tillverka dieselfordon. Detta är en framtid som Försvarsmakten måste förhålla sig till eftersom utvecklingen under lång tid har varit att Försvarsmakten gått mot diesel som ett enhetsdrivmedel.

TEXT: MATTIAS LAGERQVIST, CHEF LOGISTIKENHETEN
FOTO: MARTINA GUSTAFSSON

Ett sätt har varit att under de senaste åren köpa in stora mängder personbilar, pickuper och minibussar medan det fortfarande finns dieseldrivna fordon att köpa. Men denna väg börjar nu stängas och den senaste leveransen av nya personbilar består av bensindrivna hybridbilar. Detta kommer på sikt ställa nya krav på försörjningskedjan för drivmedel där andelen bensin ökar.

För att möta denna utveckling inom fordonsbranschen har Arméstaben startat ett försöksprojekt för att lära mer om nyttjandet av elfordon inom Försvarsmakten. Syftet är inte att testa eller utvärdera själva fordonen utan att dra lärdomar av hur de kan nyttjas inom Försvarsmakten och vilka krav det ställer på laddningsmöjligheter inom garnisoner, nyttjande av publika laddningsplatser, behov av reparationer och underhållsåtgärder med mera. Ing 2 blev utvalt som en av dessa

platser som ska delta i försöken. Under våren 2024 pågick förberedelser och efter sommaren var personal ur LogE hos Scania för att få utbildning och vi fick sedan med två eldriva skåplastbilar hem till garnisonen. Dessa ska nu användas under ett år i LogE verksamhet och vi har ett stort antal försöksfrågor som vi följer upp och regelbundet redovisar svar på. I skrivande stund har vi hunnit använda dem under en dryg månads tid och även om det finns uppenbara nackdelar som till exempel räckvidden och möjligheten att ladda ”i skogen” så är de första intrycken positiva. I leveransen ingick en mobil laddare till varje lastbil som vi kan använda för att ladda inom garnisonen men även ta med för att ladda på plats när vi är någonstans och jobbar. Till varje lastbil finns även speciella tankkort som gör att vi kan ladda hos de tre drivmedelsföretagen som Försvarsmakten har avtal med.

PERSONBILAR

När ni läser detta har förhoppningsvis även personbilarna som ingår i elfordonsförsöket levererats. Vi kommer få en VW ID Buzz och två Volvo XC40 som är tänkta att placeras i bilpoolen. Det innebär att beroende på planerad körsträcka kan du vid bokning av bil från bilpoolen framöver få en elbil. Även dessa kommer förses med drivmedelskort som möjliggör laddning på civila anläggningar, men tanken är att laddning inte ska behöva ske utmed vägen utan att resan kan göras utan laddning eller eventuellt vid annan garnison under till exempel mötestid. Rutiner för detta och även en enklare enkät för förarna att fylla i kommer tas fram.

När försöken är avslutade kommer fordonen kvarstanna vid förbanden och ska fortsatt nyttjas inom ordinarie verksamhet.

EKSJÖ ÖVNINGS- OCH SKJUTFÄLT

De senaste åren har det skett en stor resa på Eksjö skjut- och övningsfält med ny skjutfältschef och nya servicepersonal. Det har under perioder gått väldigt tungt för personalen och vi har känt att vi inte kommit framåt i den takt vi önskat.

TEXT: OLIVIA FRISK, CHEF EKSJÖ SKJUT- OCH ÖVNINGSFÄLT
FOTO: MARTINA GUSTAFSSON

Det har bollats idéer, både mellan oss själva och personal på garnisonen, men listan har bara blivit längre och längre. Det gör att känslan är att man bara står och stampar. Jag tror ni kan känna igen er. Tittar man tillbaka på den utvecklingen som har skett på skjutfältet, och då tittar jag både på det som skett utåt sett, som ni ser och påverkas av, men även det vi gjort som inte syns lika väl utåt, så är jag otroligt stolt och imponerad över vad vi har åstadkommit.

Innan semestern skapade vi en motorsågsplats. Syftet med denna är att kunna genomföra delar av grunderna innan man går ut i skogen och börjar fälla träd. Dels sparar vi träd på de tilldelade platserna vi får fälla, dels skapar det en trygghet hos instruktören att kunna börja utbildningen på en plats där man har en bra överblick på samtlig personal.

I början av hösten byggdes skjutbana sju om och blev något

modernare. Idag är det uppkoppling via WiFi och du får resultatet på en pekskärm. Detta finns det utbildad personal på vid garnisonen. Har du inte fått utbildningen samverka med en kollega så hjälps vi åt att sprida kompetensen. Detta är några saker av allt som har skett på fältet det senaste året.

Som på alla andra enheter märker vi av att tillväxten går spikrakt uppåt och växtvärken är ett faktum. Påverkan hos oss på skjutfältet är påtaglig varje dag. Vårt huvuduppdrag är att stödja garnisonen vid nyttjandet av skjutfältet, dess övningsplatser och skjutbanor. För att vi ska kunna göra detta så bra som vi vill kräver det en bra planering från er som nyttjar fältet.

Med tanke på att alla befinner sig i samma växtvärk hinner det ske många förändringar innan genomförandet av övningen kan påbörjas. Att det blir så är inte konstigt då vi är ”sist ut på linan”, men jag tror att alla behöver tänka till lite extra

framåt och från början vara noggrann med planeringen i syfte att hjälpa varandra. Detta gör att alla får en roligare vardag och det kommer lösgöra tid som vi kan använda till de saker vi inte kan planera.

Den 1 oktober införde vi QR-kod på informationstavlorna runt övnings- och skjutfältet i Eksjö. Informationstavlan vid skjutfältsexpeditionen har fortsatt kartor som visar var fältet är avstängt. Övriga informationstavlor har enbart QR-kod som du scannar med hjälp av kameran i din mobil för att få information om avlysningar. Information om verksamheten på våra skjutfält finns fortsatt på vår webbsida.

www.forsvarsmakten.se/ing2-avlysningar-skjutfalt

10TH MOUNTAIN DIVISION ACADEMICS

- insikter och lärdomar

Under drygt en veckas tid i slutet av augusti månad 2024 deltog jag inom ramen för 10th Mountain Divisions "academics" vid fort Leavenworth, Kansas, USA.

TEXT & FOTO: JONAS LARSSON, DIVISIONSFÄLTARBETSCHEF

Begreppet "academics" kan nog enklast beskrivas som utbildning och annan riktad verksamhet syftandes till, i just detta fall 10th Mountain Division stab, egenkontroll av krigföringsförmågans konceptuella faktorer. Det som var i särskilt fokus utgjordes av stående orderverk, manualer och taktiska koncept. Stabsövningen genomfördes som en blandning av både förmedlande utbildning och sektionsvisa redovisningar inom divisionsstaben som ett första led inför divisionens kommande övningsserie, War Fighting Exercise (WFX),

under 2024-2025. Verksamheten både understöddes av och genomfördes vid Mission Command Training Program (MCTP), vilket är ett ledningsträningssentrum inom US Army som dessutom är "worldwide deployable". Lokalerna för MCTP vid Fort Leavenworth är uppkallade efter överste John M. McHugh, en tidigare chef för centrat som tragiskt stupade under en större IED-attack i Kabul, Afghanistan under 2010. För den militärt historierintresserade är Fort Leavenworth en av US Armys äldsta anläggningar väster om Washington D.C. An-

läggningen byggdes redan 1827 och är känd som "Intellectual Center of the Army".

ALLIERAT DELTAGANDE

Mitt deltagande var i min roll som divisionsfältarbetschef och genomfördes tillsammans med bland annat övriga funktionschefer vid 1.divisionsstaben. I den svenska delegationen deltog även personal från brigadnivån, dock ingen mer ur fältarbetsfunktionen. Även en mindre finsk brigadledningsdelegation deltog. Både det svenska och finska bidraget uppskattades av värdnationen som konsekvent återkopplade gentemot oss som både vänner och allierade.

Deltagandet från brigadnivån syftade till att inhämta underlag för både svensk och finsk brigadledning som senare skulle delta som direkt underställda förband till 10th Mountain Division under kommande övning vid Fort Drum, New York. Ing 2 ombads att även till denna övning bidra med fältarbetskompetens i syfte att stödja amerikansk personal, som skulle utgöra brigadernas bataljonsnivå, i vårt sätt att planera och utföra fältarbeten. Detta stöd lämnades sedermera under ett par veckor i oktober månad.

Den verksamhet inom ramen för MCTP som jag kom i kontakt med vid Fort Leavenworth får anses både vara väl strukturerad, förtroendeskapande och funktionell. Verksamheten vilar dessutom på en bred, lång och väl dokumenterad erfarenhetsbank från de otalet konflikt- och insatsområden där US Army deltagit. Möjligen var de yttre omständigheterna i form av årets värme- och fuktrekord som inföll just denna vecka i Kansas

något som föll utanför den i övrigt så välordnade ramen. Men även de dryga hundralet individer ur 10th Mountain Division var inte heller helt bekväma med den sökande Midwest-värmen vid de tillfällen den trygga AC-ventilerade miljön lämnades.

GENERELLA REFLEKTIONER

Vad tog jag då med mig avseende formatet, alltså hur US Army genomför den här typen av verksamhet? Konceptet med WFX som träningstrappa är mycket tilltalande. Inte minst med denna typ av uppstartsövning som omfattande kontinuerlig teoribildning och kritiskt granskande följt av olika nyckelpersoners och chefers riktlinjer, order och åtgärder. Den öppna diskussionen genomfördes på en balanserad nivå som dessutom kommenterades av erfaren pensionerad expertis. Att avdela en vecka för huvuddelen av stabens ledarskikt då det diskuteras taktik och metoder ger även en betydande teambuildingseffekt. Detta skulle definitivt kunna appliceras vid vår egen divisionsstab. Vi skulle dock behöva anpassa genomförandet så det passar oss och våra förutsättningar då endast ett tiotal individer tjänstgör över tid i den kaderorganiserade divisionsstaben. Övrig personal har andra uppgifter i grundorganisationen och nära

hälften är dessutom reservofficerare.

Men ändå uppfattar jag, trots att 10th Mountain Division stab i hög utsträckning är en fulltidstjänstgörande stab, att även US Army har ett antal utmaningar med hög igenkänningsfaktor. Inte minst avseende informationsöverföring, gemensam lägesbild, ekonomi och därmed tjänstgöringsmöjligheter för vissa reservister. De har dock väl utvecklade konceptuella förutsättningar, vilka utgör grundfundament för att kunna ha den relativa höga personalomsättningen på chefer. Vid samtal framkom det att chefer i karriären, vilket många upplevdes vara i, byter befattning redan efter cirka 18-24 månader.

FÄLTARBETSRELATERADE INSIKTER

Avseende fältarbeten så är min största insikt att vi själva, inom armén, måste vara överens om innebörden av våra egna orderuttryck, de som nyttjas inom Nato men även inom US Army. Det kan dessutom konstateras att det inte är full korrelation mellan de två sistnämnda. Min övertygelse är dock att detta förhållande på intet sätt är specifikt inom funktionen fältarbeten eller Military Engineering som den benämns i dessa sammanhang.

Under veckan gav chefen för 10th Mountain Division, generalmajor Scott M. Naumann, uttryck för sin uppfattning avseende fältarbeten för rörlighet vid ett flertal tillfällen. Han reflekterade över att tidigare erfarenheter vid ledningsövningar och tillämpade övningar i US Army visar att övergång av vattendrag inom divisions ram alldeles för ofta tenderar att bli ett problem för lägre ledningsnivå (så kallat "brigadproblem"). Vidare ansåg han att övergång av vattendrag inom divisions ram är och måste få vara mycket resurskrävande där i

princip alla funktioner kommer att behöva bidra. Hans erfarenhet av detta var enligt honom själv mycket begränsad, då en sådan allomfattande uppgift inte torde genomförts inom US Army sedan andra världskriget.

Vid något tillfälle diskuterades det vi skulle benämna teknisk övergångsledning och divisionsledningens uppfattning var att denna ledning torde utgå från chefen för divisionsingenjörbataljonen, inte funktionsunderstödsbrigaden som konceptuellt hade uppgiften. Skälet till detta var främst övriga parallella lednings- och samordningsbehov i divisionens bakre område. Den taktiska ledningen avsågs dock alltså utgå från ordinarie ledningsplats där ställföreträdande divisionschef förväntades axla uppgiften.

Sammantaget gav min vistelse vid Fort Leavenworth och specifikt deltagandet vid 10th Mountain Divisions verksamhet en mycket bra grund i förståelsen avseende det som förenar oss som allierade, men samtidigt också insikt om vilka olika perspektiv och utgångspunkter vi också har att hantera. Jag tror att dessa lärdomar är oerhört värdefulla att få på flertalet ledningsnivåer oaktat om ramvillkoren utgörs av Nato, transatlantiskt- eller annat bilateralt samarbete.

INGENJÖRBATALJONENS SJUKVÅRDSSKOLA

- i Försvarsmaktens framkant

Sjukvårdsskolan har under en fyraårsperiod ansvarat för flertalet sjukvårdsutbildningar vid regementet. Utbildningar som har omfattas av tung teori och fysiskt krävande utbildningar, skolan har också medverkat med instruktörer vid utbildning av ukrainska sjukvårdare vid flera tillfällen.

TEXT: FREDRIK PERSSON CHEF SJUKVÅRDSSKOLAN
FOTO: MARTINA GUSTAFSSON

Detta har gjort att skolan har en bred erfarenhet i hur den skarpa sjukvården ska utvecklas inom förbandet och samtidigt ta ansvar för att utveckla funktionen sjukvård vid Ing 2 men också utifrån ett försvarsmaktsperspektiv.

Inom ramen för att anpassa Försvarsmakten inför Natos krav har sjukvårdsskolan lagt om utbildningen och börjat utbilda inom Tactical Combat Casual Care (TCCC) med ett mycket lyckat resultat. Utbildningen gör att Försvarsmaktens förband inom sjukvårdsområdet blir mer interoperabla och kan tala samma språk inom sjukvård vid gemensamma operationer med andra allierade.

Sjukvårdsskolan har också fått uppdraget att utveckla ny utrustning till enskild soldat inom sjukvård, vilket är ett uppdrag Försvarsmedicincentrum har givet oss.

Skolan växer tack vare god förståelse från chefer på förbandet och inom garnisonen, vilket med ökade personalramar givit vid handen att nya vårdlärare och sjukvårdsinstruktörer kunnat anställas. Detta möjliggör att skolan kan ta sig an den snabba utvecklingen och de många nya uppgifter som är nödvändiga att hantera kopplat mot krig i vårt närområde och det faktum att vi är medlemmar av Nato.

Skolan stödjer även andra delar av garnisonen såsom Swedec och

Södra militärregionen med uppföljning och utbildning. Senaste tiden har även skolan stöttat utländska förband med uppföljning av sjukvårdsmoment, vilket är ett nytt spännande och lärorikt inslag i vår ”nya” verklighet.

LÖNEFÖRHANDLINGAR PÅGÅR

- vad kan vi förvänta oss?

RALS-avtalet för 2023 upphörde att gälla den 30 september 2024 och förhandlingarna om ett nytt avtal ligger på bordet på Försvarsmaktsnivå. Detta innebär att arbetsgivaren och de fackliga parterna har samlat sig kring frågorna som ska diskuteras och med all säkerhet med aktiva diskussioner kring förslag, krav och motkrav som har lagts fram.

TEXT: ANN-CHARLOTTE EKMAN-HELLMAN, HR-CHEF

En avtalsförhandling innehåller samtliga lönekostnader, det vill säga både löneökningar och andra villkorsförändringar. Det är alltså inte "bara" det ekonomiska utrymmet för löner som ska förhandlas, utan även andra ersättningar där höjd pendlingsersättning, införande av friskvårdsbidrag kan nämnas som exempel från förra årets förhandlingar i Försvarsmakten.

Under förhandlingens gång råder förhandlingssekretess, vilket innebär att detaljerna i förhandlingarna, specifika förslag eller kompromisser, hålls bakom stängda dörrar intill dess en överenskommelse har träffats och avtalen är påskrivna. Syftet med förhandlingssekretessen är att skydda förhandlingarna från påtryckningar, spekulationer eller ryktesspridning som kan störa processen. Det sker alltså ingen information eller lägesuppdatering från Försvarsmaktens förhandlingschef till organisationsenhet, utan vi får helt enkelt invänta intill dess avtalen är på plats för att konstatera dess innehåll och direktiv.

AVTALSFÖRHANDLINGEN 2023
2023 års avtalsförhandling blev kraftigt försenad på Försvarsmaktsnivå och det är en förhoppning att parterna ska lyckas nå samsyn utan motsvarande fördröjning detta år.

Det så kallade märket för löneförhandlingar på arbetsmarknaden

sätts av industrins parter. Eftersom de har en tidigare revisionstidpunkt än Försvarsmakten kan vi dock med stor säkerhet förvänta oss att årets lönerrevision inte kommer ha ett lika stort ekonomiskt utrymme som 2023, men troligen större än 2022. Så snart avtalet är på plats kommer chefen Ing 2 och arbetstagarorganisationerna diskutera avtalets innehåll samt direktiv och där efter träffa en överenskommelse om handlingsregler och prioriteringar vid Ing 2. Arbetet kommer sedan att ske vid enheterna tillsammans med enheternas fackliga företrädare.

NY HANDLING SKA GE ÖKAD TRANSPARENS

Som en fortsättning och utveckling av tidigare arbete med lönestruktur har handlingen *"Ing 2 lönebildning, lönesättning och riktvärden för löner"* arbetats fram och fastställts. Målsättningen med detta är att skapa en tydlig ram för hur löner sätts, att lönesättningen är transparent och tydlig med lättförståeliga riktlinjer samt en långsiktig och stabil lönebildning med en förståelse och korrekt förväntan på lön hos samtliga medarbetare vid Ing 2. Metoden för framtagandet har varit, kort beskrivet, att genomföra en översyn av samtliga befattningar i grunfororganisationen och värdera dem utifrån komplexitet och ansvar. I handlingen framgår även samtli-

ga befattningars riktvärde för löner och hur befattningarna har klustrats utifrån identifierade nyckelbefattningar. Arbetet har pågått under en längre tid och har genomförts med stort engagemang av bland annat enhetschefer och fackliga parter. Arbetet med en genomtänkt, transparent och jämlik lönebildning som är rättvis och tydlig har haft, och kommer att ha, stort fokus över tid.

Ing 2 lönebildning, lönesättning och riktvärden kommer att tillämpas vid lönerrevisionen 2024. Öppenhet och transparens kring löner är väsentlig och därför kommer handlingen att publiceras på Emilia/Ing 2 och funktionssidan Personaltjänst. Det poängteras dock att detta inte undantar behovet av information och att kommunicera principerna vid främst framtagandet av riktvärdena för löner samt att kunna svara på frågor som uppstår. HR-avdelningen uppmanar därför att bjuda in representanter från HR-avdelningen och fackliga parter till exempelvis arbetsplatsträffar vid enheter/avdelningar för information och konstruktiva samtal som ytterligare kan förbättra löneprocessen.

RESERVOFFICERSNYTT

Höstens stora budskap i Försvarsmakten är krigsförbanden i fokus. Detta tillsammans med tillväxt av nya krigsförband innebär att reservofficeren är en viktig kugge för att få hjulet att snurra.

TEXT: ANNA NILSSON, STÄLLFÖRETRÄDANDE HR-CHEF
FOTO: MARTINA GUSTAFSSON

Vid Ing 2 påbörjades arbetet med att bemanna reservofficersbefattningar i de nya krigsförbanden som Ing 2 ansvarar för, under 2023. Samtliga anställda reservofficerare som inte redan var krigsplacerade vid något av Ing 2 krigsförband fick skriftlig information hemskickad och de som svarade bjöds in till en informationshelg under hösten 2023.

Under 2024 har arbetet med att bemanna krigsförbanden fortsatt och Ing 2 bemanningsansvar har utökats genom omorganisation av ett flertal förband. Detta innebär att vi fortsätter med kartläggning och inventering av de reservofficerare som idag är anställda. Vi arbetar aktivt med att fylla på i krigsförbanden och som ett led i detta genomföde vi krigsförbandsdagar under en helg i november. Under krigsförbandsdagarna fick personalen både information inom olika områden, förevisning av fältarbetsmateriel och viss befattningsutbildning.

Arbetet med att ta fram Ing 2 rutin för medaljering av reservofficer efter 30 år i tjänst fortskrider. De första medaljerna delades ut till de som var inkallade i november. Målbilden är att övriga som varit anställda som reservofficerare i minst 30 år kommer bjudas in till medaljeringssceremoni under 2025.

Reservofficerare är en viktig del av Försvarsmakten som kompletterar den aktiva personalstyrkan. Genom att kombinera civila och militära färdigheter bidrar de till en bred och djup försvarskapacitet. Som nämnts ovan ser vi vid Ing 2 en fortsatt ökning av behovet att krigsplacera reservofficerare och därigenom förstärka våra krigsförband. Det innebär också att vi ser en ökning av övningar och tjänstgöringsperioder i framtiden. Med de uppgifterna står det tydligt att kontakten mellan förbandet och den tidvis tjänstgörande personalen måste bli bättre. Ing 2 genomför

just nu en rekryteringsprocess för att anställa en *Handläggare tidvis tjänstgörande personal* (Handläggare T-personal). Handläggarens uppgift kommer i första hand utgöra kontaktperson för den tidvis tjänstgörande personalen och ansvara för administrativ hantering. Uppgiften är att säkerställa att avtal och regelverk följs. Genom att ha en kontinuerlig dialog med både chefer inom organisationen och den tidvis anställda personalen ansvarar handläggaren även för att kompetensförsörjningsplaner, utbildningsplaner och tjänstgöringsplaner tas fram och kvalitetssäkras. Vi tror och hoppas att det här kommer bli en viktig medarbetare för att få det stora maskineriet kring den tidvis tjänstgörande personalen att fungera smidigare i framtiden. Målbilden är att rekryteringen blir klar under tidig vår 2025.

KOMMANDE MÄSSOR OCH EVENT

- var syns vi?

TEXT & FOTO: ELLINORE SÅNGE, REKRYTERINGSKOORDINATOR

Göta ingenjörregemente deltar på externa mässor och evenemang i regionen och arrangerar även interna evenemang på förbandet. Som besökare i vår monter under mässor får du möjlighet att testa på hur det är att bära packning, hjälm och kroppsskydd. Du kan även passa på att testa din fysik, låter fem minuter i jägarvilan lockande? För dig som vill utmana dig själv mentalt rekommenderar vi att lägga två och en halv minut på det 'Tekniska spelet'. Men framförallt är det ett tillfälle för besökare att träffa och prata med både militär och civil

personal från Ing 2. Ställ gärna frågor om förbandets funktioner, våra olika former av fältarbeten och vilka befattningar vi utbildar på och anställer till.

KURSER PÅ REGEAMENTET

Den 15-19 juni arrangerar Försvarsutbildarna prova på-kursen 'Tema Armé' i Eksjö. Under fem dagar får deltagarna byta ut jeans och t-shirt mot Försvarsmaktens kamouflage-mönster M90 för att smälta in i de småländska skogarna runt Göta ingenjörregemente. De kommer att få en inblick i vad soldater och officera-

re gör vid ett av Sveriges arméförband och prova på olika militära aktiviteter tillsammans med personal från både Ing 2 och Swedec. Anmälan sker via Försvarsutbildarnas webbplats.

KONTAKTA OSS

Utöver evenemangen listade nedan planerar vi även för medverkan på ett antal mässor och evenemang under hösten. Har du frågor om dessa? Kontakta gärna oss på rekrytering-ing2@mil.se.

EVENTMANG UNDER VÅREN

Under första halvåret av 2025 kommer vi att medverka på ett flertal jobb- och utbildningsmässor i regionen runt regementet. I första hand riktar sig evenemangen till gymnasieelever och arbetssökande.

29 januari: Företags- och utbildningsmessa, RockCity i Hultsfred

5 februari: Framtidsmässan, Holavedsgymnasiet i Tranås

18 februari: Framtidsmässan JU, Jönköping University i Jönköping

13 mars: Jobb GPS, Gummifabriken i Värnamo

26 mars: Jobb & framtid – mässan mitt i Småland, Brinellhallarna i Nässjö

17 maj: Nifsarpsdagen, Nifsarpsskolan i Eksjö

BILDER FRÅN OLIKA EVENEMANG OCH ARRANGEMANG UNDER HÖSTEN

Från vänster: Försvarsmaktens flygdag, Prao vid Eksjö garnison, Försvarsutbildarnas Tema Armé och Totalförsvarsdag Öland.

REGELEMENTSPRÄSTEN HAR ORDET

- Där kommer att vara död

”Där kommer att vara dödsfall. Men vad händer med mig? Kanske Gud kommer att skydda mig?”. Ord av den franska soldaten François Barge som stred i Verdun 1916.

TEXT & FOTO: IGGE ALENIUS, REGELEMENTSPRÄST

Citatet finns i taket på muséet i Verdun. En plats jag hade förmånen att få besöka i september tillsammans med andra reservofficerare i 4 brigaden när vi var på fältövning i området. Att besöka skogarna i Verdun där krevadgropar och skyttegravar fortfarande syns, gjorde mig rörd. Eller besöka byar som inte längre finns förutom till namnet, för hus och gator blev helt jämnade med marken. När jag sedan ser rader efter rader med vitakors på den franska krigskyrkogården, 16 000 fransmän är begravda där, tystnar jag och bara stirrar – tårarna är inte långt borta.

Krig är fasanfullt och dess konsekvenser är långtgående både i landskapet och hos människor, vilket vi nog alla förstår eller i alla fall anar. Alla kommer att drabbas, soldater som civila, ung som gammal. En del fysiskt med skott- och splitterskador. En del kommer att drabbas mentalt och psykiskt på grund av vad de sett, upplevt eller förlorat. Och många kommer att ha bestående skador av båda sorter efter kriget. Genom olika förberedelse kan vi stärka vår förmåga att klara av eller bearbeta dessa konsekvenser.

I Försvarsmakten tränas och förbereds vi på många sätt att klara kriget. Ofta på ett praktiskt sätt så vi vet vad vi ska göra. Men det finns något mer som kommer att hjälpa mig om kriget eller krisen kommer. Något som kan ge mitt liv mening och riktning. François Barge tycks ha haft det. Forskning visar att personer som har någon form av livsåskådning klarar en kris bättre. Livsåskådningen behöver inte vara religiös men den behöver ge mig svaret på de stora frågorna i livet: ”vad är meningen med livet”, eller ”varför finns jag”.

François Barge satte sitt hopp till Gud, var sätter du ditt? Som förbandspräst finns jag till för er alla att hjälpa till med reflektionen om livet, civil som militär, kristen som tvivlare, du med annan tro eller ateist. Välkommen att kontakta mig.

Hur gick det för François Barge? Han var född 1894 i Allier och gick ut i kriget i april 1915. François Barge blev tillfångatagen i Verdun i juni 1916 och hamnade som krigsfånge i Tyskland där han fick vara jordbruksarbetare. Han blev senare frigiven och kom att leva till 1957.

Foton från den franska krigskyrkogården i Verdun med Douaumont Ossuary, benhuset, i bakgrunden

NÄTVERK OFFICER ANSTÄLLD KVINNA

- NOAK

NOAK Eksjö garnison, Nätverk officer anställd kvinna, omfattar alla anställda kvinnor vid förbanden inom garnisonen. *"Jag kanske inte behöver nätverket, men någon i nätverket kanske behöver mig."*

TEXT: KAJSA BONTA NOAK STYRELSE

FOTO: JOSEFIN SJÖLING

Verksamhet som NOAK Eksjö garnison har som mål att genomföra är:

- Två till fyra lokala NOAK-träffar per år.
- Möjliggöra deltagande vid central NOAK-konferens.
- Delta vid motions- och idrottsevenemang såsom exempelvis Våruset.
- Samverka med andra kvinnliga nätverk inom Försvarsmakten i syfte att skapa kunskapsöverspridning och erfarenhetsutbyte.
- Kunna utgöra referensgrupp vid förbandet i utvecklingsarbeten.

Under 2024 har NOAK genomfört ett antal olika lokala aktiviteter. Det har vid ett par tillfällen varit gemensamma promenader runt sjön, gemensam träning med efterföljande fika samt grillkväll med aktiviteter i Bockhult. Allt i syfte till att kunna nätverka över gränser inom Eksjö garnison och mellan yrkeskategorier.

Under hösten bjöd NOAK in personalen till en uppskattad föreläsning av Frida Linehagen – "Jämställdhet i en militär kontext". Frida Linehagen är officer i marinen och filosofie doktor i risk och säkerhet. Hennes avhandling *"Gender (in)equality in the Swedish Armed Forces: Resistance and Functional Disinclination"* ger förklaring-

ar till varför jämställdhetsarbetet i Försvarsmakten går trögt framåt. Linehagens föreläsning blandade forskning med egna erfarenheter från en militär vardag för att belysa problematiken och vägen framåt i Försvarsmaktens arbete för en mer jämställd organisation.

Verksamheten för 2025 planeras i detta nu och mer information kommer att skickas ut efter årsskiftet. Har du idéer/förslag på aktiviteter eller frågor som du vill att NOAK omhändertar så maila noak-eksjo@mil.se. Har du möjlighet och intresse att aktivt bidra till NOAK:s verksamhet finns en plats åt dig i ledningsgruppen.

I november föreläste Frida Linehagen där hon blandade forskning med egna erfarenheter från en militär vardag.

NOAK:s vision är att genom givna mandat, tillsammans med chef Eksjö garnison, verka för inspiration, nätverksbyggande och mentorship för att fortsätta vara en attraktiv arbetsplats för anställda kvinnor och en arbetsplats där kvinnor vill vara kvar.

SOM ETT MOMENT TAGET UR SWEDEC EOD EXERCISE

Efter att ett antal färdtjänstbussar på oklara grunder exploderat tidigare i år inkom en stödbegäran till Försvarsmakten/Swedec från Länsstyrelsen i Kalmar län avseende stöd i hanteringen av gastankar monterade i Kalmar länstrafiks (KLT) biogastankbussar.

TEXT: HARALD GLANS, CHEF FÖRBANDSENHETEN SWEDEC

FOTO: DANIEL WIBERG

Bakgrunden till denna insats sträcker sig tillbaks till maj 2023 då biogastankar i en av KLT:s bussar exploderade i Västervik. Ett år senare i april och maj 2024 exploderar spontant ytterligare tankar i två bussar, denna gång i Nybro. Efter den tredje explosionen hålls ett möte mellan Länsstyrelsen, Regionen/KLT och räddningstjänsterna i länen. Syftet var att hitta en lösning på problematiken och vidta nödvändiga åtgärder för att inte fler okontrollerade explosioner skulle ske.

Redan vid den första insatsen stod det klart för Räddningstjänsten att de inte kunde behandla bussen som säker förrän man har punkterat gastankarna och att punktera tankarna på ett säkert sätt kräv-

de metoder som Räddningstjänsten inte förfogar över. Tömning av tankarna via slangar och ventiler undersöktes som metod men utan framgång då dessa fortsatt skulle haft en delmängd gas kvar.

Beslut togs då att inleda en räddningsinsats enligt Lagen om Skydd mot Olyckor (LSO) då det förelåg en överhängande fara för liv att använda bussarna samt att de kunde explodera på, för samhället, olämpliga platser. LSO ger också möjligheter att hantera tömningen med risken att förstöra egendom.

ETT UPPDRAG VI INTE SÅG KOMMA

Insatsen bestod av ett antal ingångsvärden som gjorde det till en insats av komplex karaktär. Bland

annat var det relativt stor geografisk spridning på de 70 bussarna. Dessutom fanns ett antal prioriterade fordon som KLT, Länsstyrelsen och Räddningstjänsten gemensamt bedömt som tidskritiska då de stod på platser där de utgjorde fara för allmänheten vid en eventuell explosion.

Länsstyrelsen i Kalmar län ledde den övergripande verksamheten och på insatsplatserna samverkade Swedecs militära insatschef (MIC) med lokal räddningstjänst samt sakkunnig personal från KLT. Swedecs personal arbetade på flera täter för att omhänderta de prioriterade fordonen och inledningsvis fanns en insatsplanering om vilket tillvägagångssätt som skulle användas för att omhänderta bussarna. När fle-

ra metoder var prövade, både från Försvarsmakten och Räddningstjänsten utan framgång var det dags att höja risktagningsnivån för egen personal.

Tillvägagångssättet blev en kombinationsinsats där ammunitionsröjningsledare ur Swedec iklädda bombdräkt närmade sig bussarna och med avslagare sköt bort den ventil som satt på tankarna. Med denna metod punkterades tanken och gasen flödade ut. Arbetet var krävande och tog tid då varje fordon var utrustat med fem tankar där varje ventil enbart kunde skjutas bort en i taget. På flertalet fordon satt även en skyddsplåt monterad under bussen för att skydda tankarna, detta gjorde tillgängligheten till tankarna än mer komplicerad.

– En svårighet låg i att vi var tvungna att snabbt hitta ett sätt att lösa uppgiften som innefattade explosiv risk med objekt som vi aldrig tidigare stött på. Vår personal övar ständigt på att lösa uppkomna uppgifter med oklara förutsättningar vilket gjorde att vi ganska snabbt kunde börja lösa även denna uppgift, säger en av de militära insatscheferna Marcus Tufvesson vid Swedec.

Vid tre tillfällen började bus-sar (en gastank/tillfälle) att brinna under insatsen. I dessa situationer då brand uppstod hanterades det initialt med att amröjledaren gick fram i bombdräkten och utrustad med pulversläckare släckte branden, därefter kunde Räddningstjänsten ta över.

DET ÄR TILLSAMMANS VI ÄR SOM STARKAST

Försvarsmakten bidrog utöver personal från Swedec även med samverkansofficerare från Militärregion Syd (MR S). Insatsen påvisar stora likheter med flera av momenten som vi genomfört tidigare år under övning SEE (Swedec EOD Exercise). Flera av dessa moment syftar just till myndighetssamverkan med någon form av explosivt hot att gemensamt hantera. Under åren har det övats på att stödja andra myndigheter och samverkan mellan MIC och insatsledare visade sig vara mycket värdefullt i denna insats.

– Den militära personalen som deltog visade hög förtrogenhet i det arbete de är satta att göra. Att som insatsledare i Räddningstjänsten

inrikta och samordna insatsen på plats gick smidigt då personalen är van vid liknande sammanhang. Slående är den insatsattityd som personalen från Swedec uppvisar. Man är lojal mot uppgiften och lösningsorienterad gällande utmaningar runt insatsen, säger Daniel Bäckström insatsledare vid en av insatserna och tillika reservofficer vid Swedec.

Samverkan med andra aktörer kräver att man är förtrogen med sitt egna mandat för att man tillsammans med andra ska kunna uppnå rätt effekt. Detta sker dagligen i vardagshändelser på ett bra sätt men när flera aktörer möter en händelse som är ny blir man återigen påmind om detta.

– Att öva och göra insatser ihop höjer ständigt vår gemensamma förmåga att hantera händelser tillsammans, avslutar Bäckström.

– Insatsen gav mycket goda lärdomar även på det personliga planet, för mig var den största lärdomen hur andra myndigheter arbetar och hur vi kan stödja dem bäst genom att samverka och utforma planer tillsammans, säger Marcus Tufvesson.

Minibussarna stod placerade med stor geografisk spridning och i vissa fall i relativt obefolkade industriområden.

Säkerhetsgenomgång med involverade aktörer inför insatsen i Emmaboda.

TEKNIK OCH VIDMAKTHÅLLANDEKONTOR

- fältarbetsdetaljen i Eksjö

I samband med verksamhetsövergången 2019 fick Försvarsmakten det fulla ansvaret för sin egen materielanskaffning, designkrav och vidmakthållande genom materielsystemens hela livslängd. Då inrättades Teknik och vidmakthållandekontor (TVK) i alla Försvarsmaktens försvarsgrenar och stridskrafter.

TEXT: ROLF BERGGREN, DETALJCHEF TVK MARK EKSJÖ

FOTO: MATTIAS LAGERQVIST

Syftet är att säkerställa att Försvarsmaktens materiel planeras och förvaltas för att uppnå bästa operativa och produktionsmässiga effekt. Det innebär bland annat att säkerställa att Försvarsmakten tar emot förvaltningsbar materiel enligt materielöverlämningsprocessen (MÖL) och systemöverlämningsprocessen, (SÖL). TVK ansvarar även för att rätt information om materielen finns i Försvarsmaktens informationssystem och planering. TVK Mark planerar och följer upp produktionen för underhåll och vidmakthållande vid kontrakterade verkstäder.

TVK Mark ingår i sin tur i Rustningsavdelningen (RUST) inom Arméstaben, som är arméns funktion för att utveckla, leda, styra och förvalta all materiel som arméchefen är ägarföreträdare för, det vill säga materielområdesansvar. Här ingår till exempel tekniskt designansvar, krigsplacering av materiel, avvikelserapportering och avveckling.

KONTOR ÖVER HELA LANDET

TVK Marks Fältarbetsdetalj är placerad i Eksjö, och är en av flera TVK Mark-detaljer som finns utlokaliserade på flera olika orter. Funktionsdetaljerna är generellt placerade i anslutning till plattformen för systemen, med artilleri i Boden, luftvärn i Halmstad, CBRN i Umeå och delar av hjulfordon i Östersund. I Skövde finns stridsfordon samt stabs- och planeringsavdelning. TVK Mark

Rullflakslastbil 15 levererade till Ing 2 under 2021. Foto Mattias Lagerqvist

finns även i Karlskrona, Göteborg, Östersund och Arvika samt naturligtvis i Enköping, där chef TVK Mark är placerad, liksom delar av hjulfordon. Sektionen har en mycket pragmatisk syn på placering av förmågorna beroende på var kompetensen finns.

TILLVÄXT

TVK Mark växer med utökat ansvar avseende marksystemen: från cirka 50 personer vid verksamhetsövergången 2019 till runt 90 personer idag och inom några år närmare 190 personer med olika roller och ansvarsområden. På fältarbetsdetaljen i Eksjö finns i dagsläget elva personer med ansvar för fältarbetsmateriel i Försvarsmakten, men även placerad personal från TVK Mark Stab (publikationssamordnare för arméns materielpublikationer och systemingenjör som arbetar med materieldata) och

TVK Mark Plan (tjänsteförättande detaljchef).

Fältarbetsdetaljen ska växa med ytterligare cirka 10 – 15 personer i närtid med teknisk designledare, materielsystemledare och teknisk systemledare. Personalen vid detaljen är både civil och militär i enlighet med efterfrågade kompetenser. Materielsystemen inom fältarbeten är i dagsläget indelade i olika områden: förbindelsesystem, motorredskap och fältarbetsmaskiner, funktionsfordon, spräng och tändmedel, minor, ammunitions- och minröjningsmateriel samt signaturanpassningsmateriel. I dagsläget arbetar nio personer med dessa områden.

TVK Mark arbetar i nära samarbete med Försvarets materielverk, industrin, funktionsskolor, Försvarsmaktens tekniska skola och övriga delar i arméstaben.

SOLDATHEMMET GRENADJÄREN

2022 firade Eksjö Soldathemsförening 125 år. Det ursprungliga soldathemmet här i Eksjö, grundades av Fredrik von Malmberg och byggdes upp ute på Ränneslätt år 1897. Visionen föddes utifrån en ideell folkrörelse som såg behovet av att skapa en plats för stöd, andlig reflektion, avkoppling och möjligheten att bara ta en kopp kaffe i civil miljö.

TEXT: CATHARINA GUNNARSSON & ANNICA WAHLSTRÖM

Mycket har förändrats och utvecklats under dessa år men vår värdegrund och vision är ännu densamma. Under dessa 125 år har vi fortsatt att jobba för att ge våra soldater och värnpliktiga en meningsfull fritid, i en hemlik miljö.

Just nu står vi i en tid av omorganisation som innebär att vi utökar vår bemanning med ytterligare en medarbetare, Annica Wahlström, som ansvarar för personal och caféverksamheten på Soldathemmet. Detta för att frigöra mer tid för soldathemsföreståndaren att utveckla och satsa ännu mer på aktiviteter och stöd för våra värnpliktiga. Vi tror att dessa förändringar sker i just rätt tid då vi ju vet att utbildning av värnpliktiga ökar i hela vårt land, så också här hos oss i Eksjö. - Det känns verkligen tillfredsställande att kunna matcha våra resurser för att möta denna "utmaning", säger soldathemsföreståndare Catharina.

Vi vill tillgodose hela människans behov, så förutom våra andakter och möjlighet till samtal, har vi

även lite omsorg om trötta fötter efter långa dagar i marschkängorna, såväl som avkoppling och förströelse i form av sport, spel, bio, musik, kvällsfika och mycket annat. Stödet och avkopplingen för de värnpliktiga är ju en viktig del på många sätt. Mätningar visar att ett rätt stöd för de värnpliktiga främjar återhämtning och är generellt stridsvärdehöjande. Det tyder även på att detta stöd kan ha en positiv betydelse också på sikt och leda till att fler värnpliktiga väljer att gå vidare till att arbeta som anställda inom försvaret.

PÅGÅENDE RENOVERING

Soldathemmets café är öppet för såväl civila kunder som våra "gröna" och många av våra besökare är vanliga Eksjöbor som regelbundet kommer till oss för att fika eller äta lunch. Man kan välja att fika på plats men man kan även ta med eller förbeställa för avhämtning. Det går också bra att hyra lokalen för möten, sammanträde med mera

med tillhörande fika, samt göra beställningar av smörgåstårter och mycket mer.

Som många av er kanske märkt så är vår fastighet under renovering och trots att det just nu är lite stökigt omkring oss så ser vi med förväntan fram emot att få presentera nya, fräscha lokaler med nya möjligheter. I de nya lokalerna ser vi fram emot att hålla en ännu högre standard och att utöka vårt utbud ytterligare med lättare kvällsrätter.

Vår intention är att ha öppet under hela ombyggnationen och kommer att göra allt för att ordna det så bra som möjligt för samtliga av våra besökare för att renoveringen ska märkas så lite som möjligt. MEN... när byggdammet har lagt sig står vi redo för att välkomna både nya och gamla besökare till ett fräscht Soldathemscafé med utökade aktiviteter och många fina öppningserbjudanden i vårt utbud.

ING 2 KAMRAT- OCH VETERANFÖRENING

Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund (SMKR) är en ideell rikstäckande organisation uppdelad i åtta regioner, som har till uppgift att stödja Försvarsmakten genom kamratstöd, erkänsla, försvarsupplysning och traditionsvård samt bidra till utvecklingen av den militära kamratföreningsverksamheten i Sverige genom att samla och organisera de militära kamratföreningarna och företräda dessa tillsammans med Försvarsmakten.

TEXT: LENNART BLOM, ORDFÖRANDE ING 2 KAMRAT- OCH VETERANFÖRENING
FOTO: MARTINA GUSTAFSSON

De lokala kamratföreningarna, cirka 140 föreningar, utgör grunden i SMKR och deras närmare 37 000 medlemmar utgörs främst av anställda, tidigare anställda, värnpliktiga, veteraner, utlandsveteraner och anhöriga.

SMKR är en militär folkrörelse som vårdar Kamratskap och Samhörighet i Dåtid, Nutid och Framtid. Verksamheten syftar till att stärka förbandsandan, stödja kamrater/veteraner och anhöriga samt vårda lokala och centrala militära traditioner. Genom försvarsupplysning fungerar SMKR som ambassadörer för Försvarsmakten och sprider genom kamratföreningar information i samhället om Försvarsmaktens verksamhet och historia vilket leder till en starkare folkförankring.

Ing 2 KVF har tillsammans med A 6 och I 12 kamratföreningar Ing 2 som "värdförband" och efter årlig dialog upprättas en överenskommelse mellan regementet och kamratföreningen. Några exempel på uppgifter och åtaganden av kamratföreningen är:

- Upprätta kontakt och samordna kamrat-, veteran- och anhörighetsaktiviteter med värdförbandets veteransamordnare

- Samordna deltagande i kamrat-, veteran- eller anhörighets-träff vid värdförbandet
- Genomföra informationsträffar (veteranluncher) med fördrag för kamrater, veteraner och anhöriga
- Sprida information om Försvarsmakten, veteran- och anhörighetsverksamhet
- Deltaga i lokalt anordnade veteranceremonier
- Verka för att veteraner ges erkänsla utöver deltagande i veterandagsaktiviteter
- Hjälpa med att beskriva förbandets historia och medverka i att upprätta minnesplatser
- Förmedla kontakt mellan medlem / anhöriga vid behovssökande och med myndighet/organisation/hantverkare som bäst kan svara upp på det efterfrågade behovet
- Beredd att stödja värdförbandet i händelse av kris eller höjd beredskap

Vad har vår kamratförening medverkat i och arbetat med sedan i våras?

24 maj i samband med att GU-bataljonens uttryckning

(MUCK) med vår fana

29 maj Veterandagen (lokalt) med fana

30 maj veteranlunch på mäss Trianon med föredragshållare Johan Lönnerfelt, Swedec – "Utbildning maskinell minröjning"

11-15 juni representerat kamratföreningen vid Nordiska Kamratföreningsmötet i Danmark (NM 2022)

25 juni Föredrag om regementets historia (1873 --) för blivande K-soldater och officerare

2 augusti i samband med att PB ING 23/24 uttryckning med vår fana

6 september deltagit vid friandet av Göta ingenjörregementets 151-års födelsedag

26 september veteranlunch på mäss Trianon med föredragshållare Joacim Hallberg Ing 2 – "Svenska soldater under Första Världskriget"

23-24 oktober genomfört SMKR region Syds höstmöte i Skillingaryd

24 oktober deltagit vid uppmärksammande av FN-dagen

31 oktober förmöte inför NM 2026 prel i Eksjö, veteranlunch på mäss Trianon med föredragshållare Ola Hvittfeldt, NSG – "Militärre-

gioner och Hemvärnets utveckling och uppgifter”

6 november deltagit i Försvars-Forums/Försvarsutbildarna NS föreläsning i Jönköping med föreläsare Gunilla Herolf, forskare vid Utrikespolitiska institutet, ledamot av Kungl. Krigsvetenskapsakademien samt Lars Holmqvist, reservofficer och försvarsdebattör

19-20 november deltagit vid SMK R möte med C Ing 2 inför NM 2026 preliminärt i Eksjö

28 november veteranlunch på mäss Trianon med föredragshållare Per Åkerblom Ing 2 – ”Fältarbetsfunktionens utveckling och Nato”

10 december möte med C 1 och veteransamordnare, A 6 och I 12 kamratföreningar angående möjligheter att stödja värdförbandets veteranverksamhet

12 december representerat Ing 2 KVF med fana vid Ing 2 traditionella Julvesper i Eksjö kyrka

Verksamheten fortsätter naturligtvis efter årsskiftet och ett första tillfälle att träffas och njuta av traditionell torsdagslunch med intressant föredragshållare är torsdagen den 30 januari. Detaljer om den planerade verksamheten 2025 återfinns du på vår hemsida (www.ing2k.se) och jag vill önska er alla:

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR

KAMRATFÖRENING SMÅLANDSARTILLERISTER

Föreningens verksamhet består främst av föredrag och studiebesök och vi genomför normalt tre aktiviteter varje vår och höst. Aktiviteterna är dels av militär karaktär, gärna med artillerianknytning, dels allmänna ämnen som historia och lokalt kulturliv. Det genomförs även en vårresa i maj månad varje år. Då besöker vi intressanta platser inom det område som vi når ”över dagen”. Välkommen att delta i våra aktiviteter även om du inte är ”Smålandsartillerist”. OBS! Programmet kan förändras så besök gärna vår hemsida för att se eventuella ändringar. All anmälan om deltagande görs till klubbmästaren Anders Gustafssons mobil 076-7984224 eller till e-post: Klubbmastaren.a6kamrat@outlook.com eller cirkelvagen@hotmail.com före det datum som anges på hemsidan.

PROGRAM FÖR VÅREN 2025

Onsdagen den 15 januari, 09.00, startar vi vårens omgång av boule i boulehallen i Hovslätt. Vi träffas onsdagar udda veckor och spelar fram till 4 juni. Se hemsidan för mer detaljer.

Tisdagen 4 februari kl. 13.30 gästas vi av ställföreträdande rädd-

ningschefen i Jönköpings kommun Göran Melin. Han informerar oss om beredskapen i kommunen under rubriken ”Civil beredskap i Jönköpings kommun”. Se hemsidan för mer detaljer.

Lördagen den 22 mars, 11.00, håller vi föreningens årsmöte i Seniorernas hus. Efter den traditionella årsmötesförhandlingen kommer vi gästas av en spännande person. Se hemsidan för mer detaljer!

Tisdagen den 1 april, OBS! kl. 14.00 träffas vi i Valvet A6 kasern. Vi gör efter 40 år ett återbesök i regementets huvudkasern. Se hemsidan för mer detaljer.

Tisdagen den 6 maj kl. 12.45 träffas vi utanför matsalen Västra lägret Skillingaryd. Sven Engkvist tar med oss på en promenad i Väs-

tra Lägret Skillingaryd. Han berättar om lägrets historia och om de olika byggnaderna som finns i lägret. Se hemsidan för mer detaljer.

Fredagen den 23 maj ordnar vi en resa till Lidköping, Rörstrands porslin, Spikens fiskehamn och Läckö slott. Program och anmälningsuppgifter kommer att finnas på hemsidan.

Torsdagen den 29 maj, firas Veterandagen traditionsenligt i Stockholm. Mer information kommer att finnas på hemsidan.

Lördagen den 28 juni uppmärksammar vi att det är 40 år sedan nedläggningen av Regimentet A6. Vi är på Mäss C i Skillingaryd med trivsam samvaro, god mat och underhållning. Se särskild inbjudan på hemsidan.

KUNGLIG NORRA SMÅLANDS REGEMENTES KAMRATFÖRENING

Kunglig Norra Smålands regementes kamratförening bildades den 10 juni 1945 och är en ideell förening för tidigare anställd personal och värnpliktiga vid Norra Smålands regemente och Jönköpings försvarsområde (I 12/Fo 17) och Smålandsbrigaden (IB 12) men också för alla som är intresserade av föreningens verksamhet. Föreningen har cirka 350 medlemmar.

TEXT: I 12 KAMRATFÖRENING
FOTO: I 12 KAMRATFÖRENING

De båda förbanden lades ned den 30 juni 2000. Förbandens traditioner förs enligt Försvarsmaktsorder vidare av Göta ingenjörregemente, Ing 2.

Föreningen är ansluten till Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund (SMKR). Föreningens mål är att vårda traditionerna och hedra minnet av regementet, brigaden och dess föregångare Kunglig Jönköpings- och Kunglig Kalmar regemente.

Föreningen ska främja ett gott-kamratskap genom att bland annat ordna olika medlemsaktiviteter såsom veteranluncher med intressanta föredrag, årlig höstmöstring och utflykter med mera. Föreningen ska vidare medverka till en saklig försvarsupplysning, delta i försvarsdebatten, representera vid av Försvarsmakten anordnade verksamheter, stödja återträffar och medverka i Försvarsmaktens anhörig- och veteranstöd.

Kamratföreningen utgav från starten 1945 en egen tidning med namnet Ränneslätt. Från 2001 kom tidningen att ingå i Ing 2:s förbandstidning.

Information om föreningens verksamhet främst genom Hemsida, Facebook och Instagram. Önskar du mer information eller önskar bli medlem läs mer på hemsidan www.i12kamrat.se.

Officersföreningen Eksjö garnison

Lokalförening tillhörande Officersförbundet

Totalförsvarspropositionen 2025-2030 har kommit. Totalförsvarspropositionen innebär en kraftig förstärkning utav totalförsvaret och en välbehövd satsning på försvarets fortsatta uppbyggnad. Dock så meddelar Officersförbundet att vi gärna hade sett att en öronmärkt mängd medel gått till att höja våra medlemmars löner, som fortfarande släpar efter.

TEXT: JENNIEFER LUNDIN & RICKARD HEINÅS

Vi anser att det är en av våra viktigaste uppgifter ur ett behålla perspektiv. Officersförbundets medlemsundersökning från i år påvisar att sju av tio anser att lönen inte är rimlig i förhållande till ansvaret. Vilket för oss till RALSEN, en utav våra plattformar till att påverka våra medlemmars lön.

RALSEN

Vi börjar med hur ralsen i Försvarsmakten går till:

Steg 1: Fackförbund och arbetsgivare på organisationsnivå tar fram ett underlag med vad de anser att de har för ekonomiska behov och lämnar in underlaget till parterna på försvarsmaktsnivå. Arbetet utgår från förbandets lönemålbild och kan innehålla åtgärder både på kort och lång sikt.

Steg 2: Fackförbund och arbetsgivare på försvarsmaktsnivå förhandlar fram ett nytt avtal som innehåller den ekonomiska ramen för alla organisationsenheter. Den ekonomiska ramen bör ta hänsyn till det inlämnade underlaget och myndighetens totala ekonomi.

Steg 3: Fackförbund och arbetsgivare på organisationsnivå förhandlar utifrån den ekonomiska ramen de fått och sätter lönehöjningar på individer.

I skrivande stund, slutet på oktober, så pågår förhandlingar mellan fackförbund och arbetsgivare enligt steg 2. Det vi har gjort på lokal nivå är att vi sett över våra medlemslistor för att säkerhetsställa vilka som är behöriga för RALS.

Det styrelsen har gjort under det gångna året har handlat om just lönefrågor, arbetsmiljö, organisationsarbete med mera. Om du blir utsatt för ovälkommet beteende på garnisonen så är det viktigt att du

tar kontakt med förtroendevald, närmsta chef eller sin kontaktperson för likabehandling på respektive arbetsplats.

Kontaktperson likabehandling
Ing 2 G1: Anne-Lie Fellman,
anne-lie.fellman@mil.se

Kontaktperson likabehandling
Swedec G1: Maria Bydén,
maria.byden@mil.se

God Jul önskar Officersföreningen
Eksjö garnison

STYRELSEN OFFICERSFÖRENINGEN EKSJÖ GARNISON

Ordförande

Peter Djerf

1:a vice ordförande

Erik Ljungström

2:a vice ordförande

Joakim Assarsson

Kassör

Lars Ekholm

Sekreterare

Jennifer Lundin

Ledamöter

Sebastian Broman

Johan Lönnefeldt

Claes Wetterström

Rikard Heinås

Suppleanter

Alexander Skoog

Christian Blomstrand

Hanna Carlsson

Magnus Hultgren

Oscar Larsson

Jonas Frohlund

Eric Andersson

Jonas Andersson

Joakim Ildvad

God jul och gott nytt år!

FÖRSVARSMAKTEN

GÖTA INGENJÖRREGEMENTE